Euroopan unionin neuvosto

Bryssel, 4. joulukuuta 2018
(OR. en)

15146/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0228 (COD)

TRANS 613
FIN 965
CADREFIN 397
POLGEN 241
REGIO 143
ENER 421
TELECOM 449
COMPET 845
MI 933
ECO 113
CODEC 2207
IA 407

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	14712/18 TRANS 574 FIN 921 CADREFIN 375 POLGEN 233 REGIO 132 ENER 397 TELECOM 434 COMPET 816 MI 894 ECO 106 CODEC 2107 IA 394 + COR 1
Kom:n asiak. nro:	9951/18 TRANS 257 FIN 456 CADREFIN 87 POLGEN 83 REGIO 40 ENER 229 TELECOM 175 COMPET 436 MI 448 ECO 49 CODEC 1023
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Verkkojen Eurooppa -välineestä ja asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 kumoamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä edellä mainitusta ehdotuksesta muodostettu osittainen yleisnäkemys, jonka liikenne-, televiestintä- ja energianeuvosto (liikenne) hyväksyi 3. joulukuuta 2018.

LIITE

2018/0228 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Verkkojen Eurooppa -välineestä ja asetusten (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 kumoamisesta[1]

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 172 ja 194 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[2],

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon[3],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

---

1 Parlamentaarinen tarkasteluvarauma: UK.
2 EUVL C, s..
3 EUVL C, s..

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun saavuttamiseksi ja työpaikkojen luomisen edistämiseksi unioni tarvitsee ajanmukaisen ja tehokkaan infrastruktuurin, joka edistää unionin ja sen eri alueiden välisiä yhteyksiä ja yhdentymistä liikenne-, televiestintä- ja energia-aloilla. Näillä yhteyksillä on määrä helpottaa henkilöiden, tavaroiden, pääomien ja palvelujen vapaata liikkuvuutta. Euroopan laajuisilla verkoilla olisi helpotettava rajatylittäviä yhteyksiä, lujitettava taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta sekä edistettävä kilpailukykyisemmän sosiaalisen markkinatalouden luomista ja ilmastonmuutoksen torjuntaa.

(2) Verkkojen Eurooppa -välineen, jäljempänä 'ohjelma', tavoitteena on nopeuttaa investointeja Euroopan laajuisten verkkojen alalla ja luoda vipuvaikutusta rahoituksen hankkimiseksi sekä julkiselta että yksityiseltä sektorilta samalla, kun parannetaan oikeusvarmuutta ja noudatetaan teknologianeutraaliuden periaatetta. Ohjelman pitäisi auttaa hyödyntämään täysin liikenne- ja energia-alojen ja digitaalitalouden välinen synergia, mikä tehostaisi unionin toimia ja mahdollistaisi käyttöönottokustannusten optimoinnin.

(3) Ohjelmalla olisi pyrittävä tukemaan ilmastonmuutoksen ja ympäristön kannalta kestäviä sekä sosiaalisesti kestäviä hankkeita ja tarvittaessa toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi. Erityisesti olisi vahvistettava ohjelman osuutta Pariisin sopimuksen tavoitteiden, vuoteen 2030 ulottuvien ilmasto- ja energiatavoitteiden sekä hiilestä irtautumista koskevan pitkän aikavälin tavoitteen saavuttamiseen.

(4) Koska Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoon ja Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteisiin liittyvien unionin sitoumusten vuoksi on tärkeää torjua ilmastonmuutosta, ilmastotoimet olisi valtavirtaistettava tässä asetuksessa siten, että voidaan saavuttaa yleistavoite, jonka mukaan [25] prosenttia EU:n talousarvion menoista käytetään ilmastotavoitteiden tukemiseen[4]. Tämän ohjelman puitteissa ilmastotavoitteiden edistämiseksi toteutettavien toimien olisi muodostettava 60 prosenttia ohjelman kokonaismäärärahoista, muun muassa seuraavien Rion tunnusmerkkien perusteella:
i) 100 prosenttia niiden menojen osalta, jotka liittyvät rautatieinfrastruktuuriin, vaihtoehtoisiin polttoaineisiin, puhtaaseen kaupunkiliikenteeseen, sähkön siirtoon ja varastointiin, älykkäisiin verkkoihin, hiilidioksidin siirtoon ja uusiutuvaan energiaan;
ii) 40 prosenttia sisävesiliikenteen, multimodaalikuljetusten ja kaasuinfrastruktuurin osalta – jos se mahdollistaa uusiutuvan vedyn tai biometaanin käytön lisäämisen. Tähän liittyviä toimia yksilöidään ohjelman valmistelun ja toteuttamisen yhteydessä, ja niitä arvioidaan uudelleen myöhemmissä arviointi- ja tarkasteluprosesseissa. Jotta voidaan ehkäistä infrastruktuurin haavoittuvuus mahdollisille ilmastonmuutoksen pitkän aikavälin vaikutuksille ja varmistaa, että hankkeesta aiheutuvat kasvihuonekaasupäästökustannukset otetaan mukaan hankkeen taloudelliseen arviointiin, ohjelmasta tuettavien hankkeiden ilmastokestävyys olisi tarvittaessa varmistettava niiden ohjeiden mukaisesti, joita komission olisi laadittava yhdenmukaisesti muita unionin ohjelmia koskevien ohjeiden kanssa.

(5) Jotta voidaan noudattaa tiettyjen ilman epäpuhtauksien kansallisten päästöjen vähentämisestä, direktiivin 2003/35/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2001/81/EY kumoamisesta annetun direktiivin 2016/2284/EU 11 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädettyjä raportointivaatimuksia, jotka koskevat unionin varojen käyttöönottoa tukemaan direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettuja toimenpiteitä, tämän direktiivin mukaisten ilman epäpuhtauksien vähennysten kustannuksia seurataan.

[4] COM(2018) 321, s. 13.

(6) Yksi tämän ohjelman tärkeistä tavoitteista on lisätä synergiaa liikenteen, energian ja digitaalitalouden välillä. Tätä varten ohjelmassa olisi hyväksyttävä monialaisia työohjelmia, joilla voidaan puuttua tiettyihin tukitoimien aloihin, joita ovat esimerkiksi verkotettu ja automatisoitu liikkuvuus tai vaihtoehtoiset polttoaineet. Lisäksi kullakin alalla olisi ohjelman mukaisesti voitava pitää tukikelpoisina lisätekijöitä toiselta alalta, jos tällainen lähestymistapa parantaa investoinnin sosioekonomista hyötyä. Alojen väliseen synergiaan olisi kannustettava toimien valinnan myöntämisperusteissa.

(7) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1315/2013[5] vahvistetuissa Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) suuntaviivoissa, jäljempänä 'TEN-T-suuntaviivat', yksilöidään TEN-T-verkon infrastruktuuri, täsmennetään siltä edellytettävät vaatimukset sekä säädetään täytäntöönpanoa koskevista toimenpiteistä. Näiden suuntaviivojen mukaisesti ydinverkko olisi saatava valmiiksi vuoteen 2030 mennessä siten, että luodaan uutta infrastruktuuria ja parannetaan merkittävästi olemassa olevan infrastruktuurin tasoa ja palautetaan sitä ennalleen, jotta voidaan varmistaa verkon jatkuvuus.

(7 a) Ohjelmalla olisi edistettävä TEN-T-ydinverkon toteuttamista kaikkien liikennemuotojen osalta, mukaan luettuina ne jäsenvaltioiden tiet, joihin on vielä investoitava merkittäviä summia tieliikenteen ydinverkon toteuttamiseksi.

(8) TEN-T-suuntaviivoissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi on tarpeen tukea ensi sijassa rajatylittävien ja puuttuvien yhteyksien toteuttamista sekä varmistaa tarvittaessa, että tuetut toimet ovat yhdenmukaisia asetuksen (EU) N:o 1315/2013 47 artiklan mukaisesti laadittujen käytäviä koskevien työsuunnitelmien kanssa ja vastaavat verkon yleistä kehittämistä toimintavarmuuden ja yhteentoimivuuden osalta.

(8 a) Asetuksessa (EU) No 1315/2013 ennakoitu ERTMS:n täysimääräinen käyttöönotto ydinverkossa vuoteen 2030 mennessä edellyttää erityisesti, että tukea lisätään Euroopan tasolla ja yksityisiä sijoittajia kannustetaan osallistumaan hankkeeseen.

---

[5] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1315/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi ja päätöksen N:o 661/2010/EU kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 1).

(8 b) Jotta TEN-T-ydinverkko saadaan toteutettua onnistuneesti ja varmistettua tehokas intermodaalisuus, olennaisena edellytyksenä on, että TEN-T-verkkoon yhdistetään myös lentoasemat. Näin ollen on tarpeen asettaa etusijalle lentoasemien yhdistäminen TEN-T-ydinverkkoon siellä, missä näitä yhteyksiä ei ole.

(8 c) Rajatylittävien toimien toteuttamiseksi tarvitaan suunnittelun ja täytäntöönpanon pitkälle menevää integrointia. Integrointi voitaisiin toteuttaa esimerkiksi siten, että otetaan käyttöön yksi hankeyritys, yhteinen hallintorakenne, kahdenvälinen oikeuskehys, asetuksen (EU) N:o 1315/2013 47 artiklan mukainen täytäntöönpanosäädös tai jokin muu yhteistyön muoto, mutta mikään näistä esimerkeistä ei ole ensisijainen.

(9) Jotta voidaan ottaa huomioon lisääntyvät liikennevirrat ja verkon kehittyminen, ydinverkon käytävien suuntausta ja ennalta yksilöityjä osuuksia olisi mukautettava. Mukautusten olisi oltava oikeasuhteisia, jotta voidaan säilyttää käytävien kehittämisen ja koordinoinnin johdonmukaisuus ja tehokkuus. Sen vuoksi ydinverkon käytävien pituutta ei pitäisi lisätä yli 15 prosentilla. Ydinverkon käytävien suuntauksessa olisi aikanaan otettava huomioon asetuksen (EU) N:o 1315/2013 54 artiklassa säädetystä ydinverkon toteuttamisen uudelleentarkastelusta saatavat tulokset.

(10) On tarpeen edistää investointeja älykkääseen, kestävään, osallistavaan, turvalliseen ja turvattuun liikkuvuuteen kaikkialla unionissa. Komissio antoi vuonna 2017 tiedonannon "Eurooppa liikkeellä"[6]. Siinä esitettiin laaja valikoima aloitteita, joiden tavoitteena oli tehdä liikenteestä turvallisempaa, kannustaa ottamaan käyttöön älykkäitä tiemaksujärjestelmiä, vähentää hiilidioksidipäästöjä, ilmansaasteita ja ruuhkia, edistää verkottunutta ja automatisoitua liikkumista sekä turvata työntekijöille asianmukaiset olosuhteet ja lepoajat. Näihin aloitteisiin olisi varattava unionin rahoitustukea, tarvittaessa myös tämän ohjelman kautta.

[6] Komission tiedonanto "Eurooppa liikkeellä: Puhdas, kilpailukykyinen ja verkotettu liikenne ja liikkuvuus kaikille sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla" (COM(2017) 283).

(11) TEN-T-suuntaviivoissa edellytetään uusien teknologioiden ja innovoinnin osalta, että TEN-T mahdollistaa hiilestä irtautumisen kaikissa liikennemuodoissa edistämällä energiatehokkuutta ja vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöä. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/94/EU[7] luodaan yhteinen toimenpidekehys vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotolle unionissa, jotta voidaan minimoida liikenteen riippuvuus öljystä ja lieventää liikenteen ympäristövaikutuksia. Lisäksi kyseisen direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisia lataus- ja tankkauspisteitä on saatavilla viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025. Marraskuussa 2017 annettujen komission ehdotusten[8] mukaan tarvitaan laaja joukko toimenpiteitä, joilla edistetään vähäpäästöistä liikkuvuutta, mukaan lukien rahoitustuki, jos markkinaolosuhteet eivät tarjoa riittävästi kannustimia.

(12) Antamassaan tiedonannossa "Kestävä liikkuvuus Euroopassa: turvallinen, verkottunut ja puhdas liikenne"[9] komissio korosti, että ajoneuvojen automatisoinnin ja edistyneiden yhteyksien ansiosta ajoneuvoista tulee turvallisempia ja paremmin yhteiskäyttöön soveltuvia, minkä vuoksi ne tulevat olemaan myös paremmin kaikkien saatavilla, mukaan lukien esimerkiksi vanhukset tai vammaiset, jotka nykyisin voivat olla liikkuvuuspalvelujen saavuttamattomissa. Samassa yhteydessä komissio esitti tieliikenneturvallisuutta koskevan EU:n strategisen toimintasuunnitelman ja ehdotti tieinfrastruktuurin turvallisuuden hallinnasta annetun direktiivin 2008/96/EY tarkistamista.

---

7 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/94/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta (EUVL L 307, 28.10.2014, s. 1).

8 Komission tiedonanto Vähäpäästöisen liikkuvuuden toteuttaminen – Euroopan unioni, joka suojelee maapalloa, antaa kuluttajille vaikutusmahdollisuuksia sekä puolustaa teollisuutta ja työntekijöitä (COM(2017) 675).

9 COM(2018) 293.

(13) [Jotta voidaan tehostaa liikennehankkeiden toteuttamista verkon vähemmän kehittyneissä osissa, ohjelmaan olisi siirrettävä koheesiorahastosta varoja liikennehankkeiden rahoittamiseen jäsenvaltioissa, jotka voivat saada rahoitusta koheesiorahastosta. Tukikelpoisten hankkeiden valinta olisi alkuvaiheessa ja siirrettävän määrärahan 70 prosentin rajoissa toteutettava noudattaen koheesiorahaston kansallista määrärahajakoa. Jäljelle jäävä 30 prosenttia siirrettävästä määrärahasta olisi jaettava kilpailun pohjalta etupäässä rajatylittäville ja puuttuvien yhteyksien rakentamista koskeville hankkeille jäsenvaltioissa, jotka voivat saada rahoitusta koheesiorahastosta. Komission olisi tuettava koheesiorahastosta saatavaan rahoitukseen oikeutettuja jäsenvaltioita niiden pyrkiessä laatimaan asianmukaisia hankesuunnitelmia, erityisesti parantamalla asianomaisten julkishallintojen institutionaalisia valmiuksia.]

(14) Sotilaallisen liikkuvuuden parantamisesta Euroopan unionissa marraskuussa 2017 annetun yhteisen tiedonannon[10] jälkeen komissio ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja hyväksyivät 28 päivänä maaliskuuta 2018 sotilaallista liikkuvuutta koskevan toimintasuunnitelman[11], jossa korostettiin, että liikenneinfrastruktuuripolitiikka tarjoaa hyvän tilaisuuden parantaa synergioita puolustustarpeiden ja TEN-T-verkon välillä. Toimintasuunnitelmassa todetaan, että neuvostoa pyydetään käsittelemään ja hyväksymään liikenneinfrastruktuuriin liittyvät sotilaalliset vaatimukset vuoden 2018 puoliväliin mennessä ja että vuoteen 2019 mennessä komission yksiköt määrittelevät sotilaallisiin kuljetuksiin soveltuvat Euroopan laajuisen liikenneverkon osat, mukaan lukien nykyiseen infrastruktuuriin tarvittavat parannukset. Unionin rahoitus kaksikäyttöhankkeiden täytäntöönpanoon olisi toteutettava tämän ohjelman kautta erityisillä työohjelmilla, joissa täsmennetään sovellettavat vaatimukset siten kuin työohjelman yhteydessä määritellään.

---

10 JOIN(2017) 41.
11 JOIN(2018) 5.

(15) TEN-T-suuntaviivoissa todetaan, että kattava verkko takaa pääsyn ja yhteydet kaikille unionin alueille, syrjäiset ja syrjäisimmät alueet sekä saarialueet mukaan lukien. Tiedonannossaan "Vahvempi ja uudistettu strateginen kumppanuus EU:n syrjäisimpien alueiden kanssa"[12] komissio toi lisäksi esiin syrjäisimpien alueiden erityisiä liikennetarpeita ja korosti, että näihin tarpeisiin vastaamiseksi tarvitaan unionin rahoitusta, myös tästä ohjelmasta.

(16) Ottaen huomioon merkittävät investoinnit, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan edetä kohti koko TEN-T-ydinverkon toteuttamista vuoteen 2030 mennessä (arviolta 350 miljardia euroa vuosina 2021–2027) ja kattavan TEN-T-verkon toteuttamista vuoteen 2050 mennessä, sekä hiilestä irtautumisen, digitalisaation ja kaupunkiliikenteen vaatimat investoinnit (arviolta 700 miljardia euroa vuosina 2021–2027), on syytä varmistaa unionin rahoitusohjelmien ja -välineiden mahdollisimman tehokas käyttö ja siten maksimoida unionin tukemien investointien lisäarvo. Tämä olisi saavutettavissa virtaviivaistamalla investointiprosessi ja mahdollistamalla näkyvyys liikenteen hankesuunnitelmissa sekä johdonmukaisuus kaikissa unionin tukiohjelmissa, erityisesti Verkkojen Eurooppa -välineessä, Euroopan aluekehitysrahastossa, koheesiorahastossa ja InvestEU-rahastossa. Tarvittaessa olisi erityisesti otettava huomioon mahdollistavat edellytykset, jotka luetellaan [Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä] annetun asetuksen (EU) XXX liitteessä IV.

[12] COM(2017) 623.

(17) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 347/2013[13] yksilöidään Euroopan laajuiset ensisijaiset energiainfrastruktuurit, joiden toteuttaminen on olennaisen tärkeää unionin energia- ja ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi, yksilöidään yhteistä etua koskevia hankkeita, jotka ovat tarpeen näiden ensisijaisten infrastruktuurien toteuttamiseksi, sekä säädetään lupien myöntämistä, julkisen sektorin osallistumista ja sääntelyä koskevista toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on nopeuttaa ja/tai helpottaa tällaisten hankkeiden toteuttamista, mukaan lukien perusteet, joilla määritetään näiden hankkeiden kelpoisuus saada unionin rahoitustukea.

(18) Direktiivissä [uudelleen laadittu uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi] painotetaan tarvetta luoda puitteet, jotka mahdollistavat unionin varojen tehostetun käytön. Erityisesti mainitaan toimet uusiutuvaa energiaa koskevan yhteistyön tukemiseksi yli rajojen.

(19) Verkkoinfrastruktuurin täydentäminen on edelleen keskeinen tekijä uusiutuvaa energiaa koskevassa kehitystyössä, ja uusiutuvaa energiaa koskevan rajatylittävän yhteistyön mukaan ottaminen vastaa Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille -aloitteen yhteydessä omaksuttua lähestymistapaa, jossa tarkoituksena on yhteisvastuullisesti saavuttaa uusiutuvan energian tavoite vuoteen 2030 mennessä, sekä hiilestä irtautumisen pitkän aikavälin tavoitteiden myötä muuttunutta toimintapoliittista ympäristöä.

[13] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 347/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39).

(20) Innovatiivinen infrastruktuuriteknologia, joka mahdollistaa siirtymisen vähähiilisiin energia- ja liikkuvuusjärjestelmiin ja auttaa parantamaan toimitusvarmuutta, on välttämätön unionin hiilestä irtautumisen tavoitteiden kannalta. Komissio painotti 23 päivänä marraskuuta 2017 antamassaan tiedonannossa Euroopan energiaverkkojen vahvistamisesta[14] erityisesti, että sähkön roolin vahvistuminen, jossa uusiutuvat energialähteet muodostavat puolet sähköntuotannosta vuoteen 2030 mennessä, edistää entistä enemmän hiilestä irtautumista tähän asti fossiilisten polttoaineiden hallitsemilla aloilla, kuten liikenteessä, teollisuudessa ja lämmityksessä ja jäähdytyksessä, ja että Euroopan laajuisen energiainfrastruktuurin politiikassa keskitytään yhä enemmän sähkön yhteenliitäntöihin, sähkön varastointiin ja älykkäitä verkkoja koskeviin hankkeisiin. Unionin hiilestä irtautumista koskevien tavoitteiden tukemiseksi olisi harkittava vakavasti ja käsiteltävä tärkeysjärjestyksessä ensisijaisina sellaisia teknologioita ja hankkeita, joilla edistetään siirtymistä vähähiiliseen talouteen. Komission tavoitteena on lisätä ohjelmasta tuettavia hankkeita, jotka koskevat älykkäitä verkkoja, innovatiivista varastointia ja hiilidioksidin siirtoa.

(20 a) Uusiutuvan energian alan rajatylittävillä hankkeilla on tehtävä mahdolliseksi uusiutuvien energialähteiden kustannustehokas käyttöönotto, saavutettava [uudelleenlaaditun direktiivin 2009/28/EY, sellaisena kuin sitä on ehdotettu asiakirjassa COM(2016) 767,] 3 artiklassa tarkoitettu unionin sitova tavoite, jonka mukaan vähintään 32 prosenttia energiasta saadaan vuonna 2030 uusiutuvista energialähteistä, ja edistettävä innovatiivisten uusiutuvan energian teknologioiden strategista käyttöönottoa. Hyviä esimerkkejä tukikelpoisista teknologioista ovat uusiutuvan energian tuottaminen maa- ja merituulivoimalla, aurinkoenergia, kestävä biomassa, valtamerienergia, geoterminen energia tai näiden yhdistelmät sekä näiden yhdistäminen verkkoon ja muut tähän liittyvät, kuten varastointi- ja muuntolaitokset. Tukikelpoiset toimet eivät rajoitu ainoastaan energia-alalle, ja niihin voi sisältyä muita energiankantajia ja mahdollista yhteenliittämistä esimerkiksi lämmityksen ja jäähdytyksen, sähkö–kaasu-muuntamisen, varastoinnin ja kuljetuksen alojen välillä. Tämä luettelo ei ole tyhjentävä, jotta voidaan varmistaa joustavuus teknologian kehittymisen näkökulmasta. Mainituissa hankkeissa yhteistyössä toimivien jäsenvaltioiden ei välttämättä tarvitse olla fyysisesti yhteydessä toisiinsa. Hankkeet voivat sijaita ainoastaan yhden hankkeeseen osallistuvan jäsenvaltion alueella, kunhan liitteessä olevan IV osan yleiset perusteet täyttyvät.

---

14 COM(2017) 718.

(20 b) EU:n tuen myöntämisessä erityistä huomiota olisi kiinnitettävä energian rajatylittäviin yhteenliitäntöihin, myös niihin liitäntöihin, jotka ovat välttämättömiä sähköverkkojen yhteenliitäntöjen tavoitteiden, erityisesti Eurooppa-neuvoston vuodelle 2020 asettaman 10 prosentin yhteenliitäntätavoitteen, saavuttamiseksi. Sähkön rajayhdysjohtojen käyttöönotto on olennaista markkinaintegraation kannalta, sillä niiden avulla järjestelmään saadaan sisällytettyä enemmän uusiutuvia energialähteitä samalla, kun hyödytään niiden erilaisista uusiutuvan energian kysyntä- ja tarjontavalikoimasta, merituulivoimaverkoista ja älykkäistä verkoista. Tällä tavoin kaikki maat integroidaan likvideihin ja kilpailukykyisiin energiamarkkinoihin.

(21) Digitaalisten sisämarkkinoiden toteuttamiseen tarvitaan digitaalisten yhteyksien infrastruktuuria. Euroopan teollisuuden digitalisaatio sekä liikenteen, energian, terveydenhuollon ja julkishallinnon kaltaisten alojen uudenaikaistaminen riippuvat luotettavien ja edullisten suuren ja erittäin suuren kapasiteetin verkkoyhteyksien saatavuudesta. Digitaalisista yhteyksistä on tullut yksi ratkaisevista tekijöistä, joilla voidaan edistää taloudellisten, sosiaalisten ja alueellisten erojen kaventamista sekä tukea paikallistalouksien uudenaikaistamista ja taloudellisen toiminnan monipuolistamista. Ohjelman tuki digitaalisten yhteyksien infrastruktuuria koskeville toimille olisi suhteutettava tällaisen infrastruktuurin kasvavaan tärkeyteen talouden ja koko yhteiskunnan kannalta. Sen vuoksi on tarpeen säätää yhteistä etua koskevista digitaalisen yhteenliitettävyyden infrastruktuurihankkeista, jotka ovat tarpeen unionin digitaalisten sisämarkkinoiden tavoitteiden saavuttamiseksi, ja kumota Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 283/2014[15].

[15] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 283/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, Euroopan laajuisia verkkoja televiestintäinfrastruktuurien alalla koskevista suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1336/97/EY kumoamisesta (EUVL L 86, 21.3.2014, s. 14).

(22) Tiedonannossa "Verkkoyhteydet kilpailukykyisillä digitaalisilla sisämarkkinoilla - Kohti eurooppalaista gigabittiyhteiskuntaa"[16] (gigabittiyhteiskuntastrategia) esitetään vuoteen 2025 ulottuvat strategiset tavoitteet digitaaliyhteyksien infrastruktuurin optimoimiseksi. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/XXXX[17] [eurooppalainen sähköisen viestinnän säännöstö] tavoitteena on muun muassa luoda sääntely-ympäristö, joka luo kannustimia yksityisille investoinneille digitaalisiin verkkoihin. On kuitenkin selvää, että verkkojen käyttöönotosta ei tule kaupallisesti kannattavaa monilla alueilla eri puolilla unionia. Syitä tähän ovat esimerkiksi kaukainen sijainti ja alueelliset tai maantieteelliset erityispiirteet, alhainen väestötiheys ja monet erilaiset sosioekonomiset tekijät. Sen vuoksi ohjelmaa olisi mukautettava näiden gigabittiyhteiskuntastrategiassa esitettyjen strategisten tavoitteiden saavuttamiseen täydentämällä tukea, jota myönnetään erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon muista ohjelmista, erityisesti Euroopan rakenne- ja investointirahastoista ja InvestEU-rahastosta.

(23) Kaikki internetiin yhteydessä olevat digitaalisten yhteyksien verkot ovat pääasiassa niiden mahdollistamien sovellusten ja palvelujen toiminnan vuoksi lähtökohtaisesti Euroopan laajuisia. Ohjelman tuen osalta etusijalle olisi kuitenkin asetettava toimet, joilla on eniten vaikutusta digitaalisiin sisämarkkinoihin – esimerkiksi gigabittiyhteiskuntastrategiaa koskevan tiedonannon tavoitteiden osalta – sekä talouden ja yhteiskunnan digitalisaatiokehitykseen, ottaen huomioon todetut markkinoiden toimintapuutteet ja täytäntöönpanon esteet.

---

16 COM(2016) 587.

17 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/XXX eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (EUVL L, .., s.).

(24) Muun muassa koulut, yliopistot, kirjastot ja paikalliset, alueelliset ja kansalliset hallintoelimet, keskeiset julkisten palvelujen tarjoajat, sairaalat ja terveyskeskukset, tärkeät liikenteen keskukset ja laajasti digitalisoituneet yritykset ovat tahoja ja paikkoja, jotka voivat edistää merkittävää sosioekonomista kehitystä alueellaan. Tällaisten sosioekonomisten vaikuttajien on tarpeen olla gigabittiyhteyksien eturintamassa, jotta Euroopan kansalaisille, yrityksille ja paikallisyhteisöille voidaan turvata parhaat mahdolliset palvelut ja sovellukset. Ohjelmasta olisi tuettava gigabittiyhteyksien saatavuutta näille sosioekonomisille vaikuttajille, jotta voidaan maksimoida positiiviset laajentumisvaikutukset talouteen ja yhteiskuntaan laajemminkin, myös tuottamalla lisää kysyntää yhteyksille ja palveluille.

(24 a) Ilman yhteyksiä olevat alueet kaikkialla unionissa muodostavat pullonkauloja ja tarkoittavat digitaalisille sisämarkkinoille hyödyntämättä jäävää potentiaalia. Korkealaatuiset internetyhteydet voivat useilla maaseutu- ja syrjäisillä alueilla olla tärkeässä asemassa, kun pyritään estämään digitaalisen kuilun syntymistä, eristyneisyyttä ja väestökatoa, sillä yhteyksien avulla voidaan vähentää sekä tavaroiden että palvelujen jakelukustannuksia ja jossain määrin kompensoida etäisyyttä. Korkealaatuiset internetyhteydet ovat välttämättömiä uusille taloudellisille mahdollisuuksille, jollaisia ovat esimerkiksi täsmäviljely tai biotalouden kehittäminen maaseutualueilla. Ohjelmalla olisi edistettävä erittäin suuren kapasiteetin kiinteiden tai langattomien yhteyksien saamista kaikille Euroopan kotitalouksille sekä maaseudulla että kaupungeissa ja keskityttävä sellaisiin yhteyksiin, joiden osalta on havaittu markkinoiden toimintapuutteita, joita voidaan käsitellä matalan intensiteetin avustuksilla. Jotta maksimoitaisiin ohjelmasta tuettujen toimien synergiat, olisi otettava asianmukaisesti huomioon sosioekonomisten vaikuttajien määrä tietyllä alueella ja kattavuuden luomiseen tarvittavan rahoituksen määrä. Ohjelmalla olisi lisäksi tavoiteltava kattavuutta kaikkien kotitalouksien ja alueiden osalta, sillä puuttuminen jo katetun alueen katveisiin myöhemmin ei ole taloudellisesti järkevää.

(25) WiFi4EU-aloitteen pohjalta ohjelmasta olisi jatkettava tukea maksuttoman ja laadukkaan langattoman yhteyden tarjoamiseen paikallisissa julkisen elämän keskuksissa, mukaan lukien julkisen palvelun tehtävää suorittavat yhteisöt, kuten viranomaiset ja julkisten palvelujen tarjoajat, sekä julkiset yleisölle avoimet ulkotilat. Näin voidaan edistää unionin digitaalista näkyvyyttä paikallisyhteisöissä.

(26) Nyt ennakoidaan jo seuraavan sukupolven digitaalisia palveluja, kuten esineiden internetin palvelut ja sovellukset, joiden odotetaan tuottavan merkittäviä hyötyjä monille eri aloille ja koko yhteiskunnalle. Niiden elinkelpoisuus vaatii 5G-järjestelmien keskeytymätöntä rajatylittävää kattavuutta erityisesti, jotta käyttäjät ja esineet voivat säilyttää yhteydet myös liikkuessaan paikasta toiseen. 5G:n käyttöönoton kustannusten jakamista eri alojen välillä ei ole kuitenkaan vielä selkiytetty, ja kaupalliseen käyttöönottoon liittyy joillakin keskeisillä aloilla hyvin suuria riskejä. Maantieliikennekäytävien ja junayhteyksien odotetaan olevan merkitykseltään keskeisiä verkotetun liikkuvuuden uusien sovellusten ensimmäisessä vaiheessa. Sen vuoksi niitä pidetään tämän ohjelman rahoituksen kannalta olennaisen tärkeinä hankkeina.

(27) [...]

(28) Sähköisen viestinnän runkoverkkojen käyttöönotto – myös merenalaisilla kaapeleilla, jotka yhdistävät Euroopan alueet kolmansiin maihin toisilla mantereilla taikka Euroopan saaret, syrjäiset alueet tai merentakaiset maat ja alueet toisiinsa, myös unioniin aluevesien ja jäsenvaltioiden talousvyöhykkeen kautta – on tarpeen, jotta voidaan turvata tämän elintärkeän infrastruktuurin vikasietoisuus ja lisätä unionin digitaalisten verkkojen kapasiteettia ja häiriönsietokykyä samalla, kun myötävaikutetaan alueelliseen yhteenkuuluvuuteen. Usein tällaiset hankkeet eivät kuitenkaan ole kaupallisesti kannattavia ilman julkista tukea. Tukea olisi lisäksi tarjottava eurooppalaisten suurteholaskennan resurssien täydentämiseen terabittikapasiteetin yhteyksillä.

(29) Yhteistä etua koskevissa digitaalisen yhteenliitettävyyden infrastruktuurihankkeissa olisi hyödynnettävä kuhunkin hankkeeseen parhaiten sopivaa teknologiaa ja tarjottava paras mahdollinen huipputeknologioiden välinen tasapaino tiedonsiirtokapasiteetin, siirron turvallisuuden, verkon kestävyyden ja kustannustehokkuuden suhteen, ja niiden tärkeysjärjestyksestä olisi päätettävä työohjelmilla, joissa otetaan huomioon tässä asetuksessa säädetyt perusteet. Erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönottoon voi sisältyä passiivista infrastruktuuria sosioekonomisten ja ympäristöhyötyjen maksimoimiseksi. Toimien tärkeysjärjestyksessä olisi otettava huomioon myös yhteyksien positiiviset laajentumisvaikutukset, esimerkiksi jos hanke toteutuessaan voi luoda toimintamallin kattavuuden laajentamiselle alueille tai väestönosiin alueilla, joilla yhteyksiä ei aikaisemmin ole ollut.

(30) Unioni on kehittänyt omaa satelliittiperusteista paikannus-, navigointi- ja ajanmääritysteknologiaansa (EGNOS/Galileo) ja myös oman maanhavainnointijärjestelmänsä (Copernicus). Sekä EGNOS/Galileo että Copernicus tarjoavat kehittyneitä palveluja, jotka tuottavat merkittäviä taloudellisia hyötyjä julkisen ja yksityisen sektorin käyttäjille. Sen vuoksi kaikkien ohjelmasta rahoitettavien liikenteen, energian tai digitaalitalouden infrastruktuurien, joissa käytetään paikannus-, navigointi- ja ajanmääritys- tai maanhavainnointipalveluja, olisi oltava teknisesti yhteensopivia EGNOS/Galileo- ja Copernicus-järjestelmien kanssa.

(31) Myönteiset tulokset ensimmäisestä nykyisen ohjelman vuonna 2017 käynnistetystä ehdotuspyynnöstä, jossa oli kyse rahoituksen yhdistämisestä, osoittivat olevan hyödyllistä ja lisäarvoa tuottavaa yhdistää EU:n avustuksia rahoitukseen Euroopan investointipankista, kansallisista kehityspankeista tai muista kehitysrahoituslaitoksista tai julkisista rahoituslaitoksista sekä yksityisen sektorin rahoituslaitoksista ja yksityisen sektorin sijoittajilta, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet mukaan lukien. Sen vuoksi ohjelmaan olisi edelleenkin sisällytettävä kohdennettuja ehdotuspyyntöjä, jotka mahdollistavat EU:n avustusten yhdistämisen muihin rahoituslähteisiin.

(32) Tämän ohjelman toimintatavoitteisiin pyrittäessä hyödynnetään myös rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita InvestEU-rahaston investointi-ikkunan/-ikkunoiden [...] mukaisesti. Ohjelman toimilla olisi käsiteltävä markkinoiden toimintapuutteita tai epäoptimaalisia investointitilanteita, erityisesti silloin, kun toimet eivät ole kaupallisesti kannattavia, oikeasuhteisesti, välttämällä päällekkäisyyttä yksityisen rahoituksen kanssa taikka sen syrjäyttämistä, ja niillä olisi oltava selkeää eurooppalaista lisäarvoa.

(33) Innovaatiosyklin integroidun kehittämisen edistämiseksi on tarpeen varmistaa unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmien yhteydessä kehitettyjen innovatiivisten ratkaisujen ja Verkkojen Eurooppa -välineen tuella toteutettujen innovatiivisten ratkaisujen välinen täydentävyys. Tätä varten synergialla Euroopan horisontti -ohjelman kanssa varmistetaan, että a) liikenne-, energia- ja digitaalialan tutkimus- ja innovointitarpeet EU:ssa yksilöidään ja vahvistetaan Euroopan horisontti -ohjelman strategisessa suunnitteluprosessissa; b) Verkkojen Eurooppa -välineellä tuetaan innovatiivisten teknologioiden ja ratkaisujen – erityisesti Euroopan horisontti -ohjelman avulla saavutettujen ratkaisujen –laajamittaista käyttöönottoa ja yleistymistä liikenteen, energian ja digitaalitalouden infrastruktuurin aloilla; c) helpotetaan tietojen ja datan vaihtamista Euroopan horisontti -ohjelman ja Verkkojen Eurooppa -välineen välillä esimerkiksi yksilöimällä Euroopan horisontti -ohjelman avulla toteutettuja markkinavalmiita teknologioita, joiden käyttöönottoa Verkkojen Eurooppa -välineen avulla voidaan edistää.

(34) Tässä asetuksessa vahvistetaan koko ohjelmakauden 2021–2027 rahoituspuitteet, joita pidetään ensisijaisena rahoitusohjeena vuosittaisessa talousarviomenettelyssä [viite täydennettävä uuden toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti: talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen[18] 17 kohdan mukaisesti].

[18] EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

(35) Unionin tasolla talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso on kehys, jonka puitteissa voidaan yksilöidä tärkeimmät kansalliset uudistustarpeet ja seurata niiden täytäntöönpanoa. Jäsenvaltiot laativat omat kansalliset monivuotiset investointistrategiansa näiden uudistustavoitteiden tukemiseksi. Nämä strategiat olisi esitettävä kansallisten uudistusohjelmien yhteydessä, jotta voidaan hahmotella ja koordinoida kansallisella ja/tai unionin rahoituksella tuettavia ensisijaisia investointihankkeita. Niiden olisi myös autettava käyttämään unionin rahoitusta johdonmukaisesti ja maksimoimaan tapauksen mukaan erityisesti Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), koheesiorahaston, Euroopan investointien vakautusjärjestelyn, InvestEU:n ja Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitustuesta saatava lisäarvo. Rahoitustukea olisi myös käytettävä tavalla, joka on yhdenmukainen unionin ja kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien kanssa.

(36) Euroopan parlamentin ja neuvoston SEUT-sopimuksen 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä sovelletaan tähän asetukseen. Nämä säännöt annetaan varainhoitoasetuksessa, ja niissä vahvistetaan etenkin menettely, jota käytetään vahvistettaessa talousarviota ja toteutettaessa sitä käyttämällä avustuksia, hankintoja, palkintoja sekä välillistä toteutusta, ja järjestetään taloushallinnon henkilöstön toiminnan valvonta. [SEUT-sopimuksen 322 artiklan nojalla annetut säännöt koskevat myös unionin talousarvion suojaamista tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita, sillä oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on välttämätön ennakkoedellytys moitteettomalle varainhoidolle ja EU:n rahoituksen tuloksellisuudelle.]

(37) Tämän asetuksen mukaiset rahoitustyypit ja toteutustavat olisi valittava sen perusteella, miten niillä voidaan saavuttaa toimien erityistavoitteet ja tuottaa tuloksia ottaen huomioon erityisesti tarkastusten kustannukset, hallinnollinen rasite ja noudattamatta jättämisen riski. Olisi myös harkittava kertasuoritusten, kiinteiden määrien ja yksikkökustannusten käyttämistä sekä varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusta, joka ei perustu toimien kustannuksiin.

[(38) Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluvat kolmannet maat voivat osallistua unionin ohjelmiin ETA-sopimuksen mukaisen yhteistyön puitteissa. Sopimuksessa määrätään ohjelmien toteuttamisesta sen mukaisesti tehtävällä päätöksellä. Kolmannet maat voivat osallistua myös muiden oikeudellisten välineiden nojalla. Tähän asetukseen olisi sisällytettävä erityinen säännös, jolla annetaan toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja oikeus käyttää toimivaltaansa kattavasti.]

(39) Avustusten myöntämistä koskevat säännöt vahvistetaan varainhoitoasetuksessa. Ohjelmasta tuettavien toimien erityisluonne huomioon ottaen ja jotta voidaan varmistaa yhdenmukainen toteutus ohjelman kattamilla eri aloilla, on tarpeen säätää tukikelpoisuus- ja myöntämisperusteita koskevista lisätiedoista.

(40) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013[19], neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2988/95[20], neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96[21] ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/193[22] mukaan unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määrääminen. Erityisesti asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ja asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 nojalla Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi tehdä hallinnollisia tutkimuksia, joihin sisältyvät myös paikan päällä suoritettavat todentamiset ja tarkastukset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muuta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Asetuksen (EU) 2017/1939 nojalla Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) voi tutkia petoksia ja muita rikoksia, jotka vahingoittavat unionin taloudellisia etuja, sekä nostaa niistä syytteen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371[23] mukaisesti. Varainhoitoasetuksen mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, Euroopan syyttäjänvirastolle (EPPO) ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

---

19 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

20 Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EUVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

21 Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EUVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

22 Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

23 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

(41) [Viittaus päivitettävä tarvittaessa merentakaisia maita ja alueita koskevan uuden päätöksen mukaisesti: Neuvoston päätöksen 2013/755/EU[24] 94 artiklan] nojalla merentakaisiin maihin ja merentakaisille alueille sijoittautuneet henkilöt ja yhteisöt voivat saada rahoitusta ohjelman sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon kyseinen merentakainen maa tai alue on sidoksissa.

(42) Unionin olisi pyrittävä johdonmukaisuuteen ja synergiaan unionin ulkoisia politiikkoja koskevien ohjelmien kanssa, mukaan lukien tiedonannon "Uskottavat jäsenyysnäkymät ja EU:n tehostettu sitoumus Länsi-Balkanin maille"[25] mukaisesti annettuihin sitoumuksiin perustuva liittymistä valmisteleva tuki.

(43) Kun kolmannet maat tai kolmansiin maihin sijoittautuneet yhteisöt osallistuvat yhteistä etua koskevia hankkeita tai uusiutuvaa energiaa koskevia rajatylittäviä hankkeita edistäviin toimiin, rahoitustukea olisi oltava saatavilla vain, jos se on välttämätöntä näiden hankkeiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Kun yksi tai useampi jäsenvaltio ja kolmas maa (mukaan luettuna energiayhteisön maat) tekevät yhteistyötä uusiutuvan energian alan rajatylittävässä hankkeessa, niiden olisi noudatettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/XXX [uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi] 11 artiklassa säädettyjä edellytyksiä, joissa vaaditaan fyysistä yhteyttä EU:hun.

(44) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[26] 22 ja 23 kohdan mukaisesti tätä ohjelmaa on tarpeen arvioida erityisiä seurantavaatimuksia soveltamalla kerättyjen tietojen pohjalta välttäen kuitenkin ylisääntelyä ja varsinkin jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta. Komission olisi tehtävä arviointeja ja tiedotettava niiden tuloksista Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle arvioidakseen rahoituksen tehokkuutta ja toimivuutta ja sen vaikutusta ohjelman yleistavoitteisiin.

---

[24] EUVL L 344, 19.12.2013, s.1.

[25] COM(2018) 65.

[26] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehty toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1–14).

(45) Olisi toteutettava asianmukaisia seuranta- ja raportointitoimenpiteitä, joihin sisältyy indikaattoreita ja joiden avulla voidaan raportoida ohjelman edistymisestä tässä asetuksessa säädettyjen yleisten ja erityisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tällä tulosraportointijärjestelmällä olisi varmistettava, että ohjelman toteutuksen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti. On tarpeen asettaa unionin varojen saajille oikeasuhteiset raportointivaatimukset ohjelmaa koskevien merkityksellisten tietojen keräämiseksi.

(46) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa työohjelmien hyväksymisen osalta. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011[27] mukaisesti.

(47) Jotta voidaan tarvittaessa mukauttaa ohjelman seurannassa käytettäviä indikaattoreita, kuhunkin liikennealan erityistavoitteeseen osoitettujen talousarviovarojen ohjeellisia prosenttiosuuksia ja ydinverkon liikennekäytävien määrittelyä, komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat tämän asetuksen liitteessä olevien I, II ja III osan muuttamista. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

---

[27] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

(48) Asetukset (EU) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014 olisi selvyyden vuoksi kumottava. Asetuksen (EU) N:o 1316/2013 29 artiklan, jolla muutetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 913/2010[28] liitettä tavaraliikennekäytävien luettelon osalta, vaikutukset olisi kuitenkin pidettävä voimassa.

(49) Jotta tässä asetuksessa säädetyt delegoidut säädökset ja täytäntöönpanosäädökset voidaan hyväksyä hyvissä ajoin, sen on tarpeen tulla voimaan heti, kun se on julkaistu,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

[28] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 913/2010, annettu 22 päivänä syyskuuta 2010, kilpailukykyisen tavaraliikenteen eurooppalaisesta rautatieverkosta (EUVL L 276, 20.10.2010, s. 22).

I LUKU
YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan Verkkojen Eurooppa -väline, jäljempänä 'ohjelma'.

Siinä vahvistetaan ohjelman tavoitteet, talousarvio vuosiksi 2021–2027, unionin rahoituksen muodot ja rahoitusta koskevat säännöt.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) 'toimella' mitä tahansa rahoituksellisesti ja teknisesti riippumattomaksi määriteltyä, ajallisesti rajattua toimintaa, joka on tarpeen hankkeen toteuttamiseksi;

b) 'vaihtoehtoisilla polttoaineilla' direktiivin 2014/94/EU 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä vaihtoehtoisia polttoaineita;

c) […]

d) 'rahoitusta yhdistävällä toimella' EU:n talousarviosta tuettavia toimia, muun muassa asetuksen (EU, Euratom) 2018/XXX, jäljempänä 'varainhoitoasetus', [2 artiklan 6 alakohdassa] tarkoitettuja rahoitusta yhdistäviä välineitä, joiden tarkoituksena on yhdistää sekä EU:n talousarviosta rahoitettavia tukimuotoja, joita ei makseta takaisin, ja/tai rahoitusvälineitä että kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten sekä kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien rahoittamia, takaisin maksettavia tukimuotoja;

e) 'kattavalla verkolla' asetuksen (EU) N:o 1315/2013 II luvun mukaisesti yksilöityä liikenneinfrastruktuuria;

f) 'ydinverkolla' asetuksen (EU) N:o 1315/2013 III luvun mukaisesti yksilöityä liikenneinfrastruktuuria;

g) 'ydinverkkokäytävillä' välinettä, joka helpottaa sen ydinverkon koordinoitua täytäntöönpanoa, josta säädetään asetuksen (EU) N:o 1315/2013 IV luvussa ja joka esitetään tämän asetuksen liitteessä olevassa III osassa esitetyssä luettelossa;

ga) 'rajat ylittävällä yhteydellä' liikenteen alalla yhteistä etua koskevaa hanketta, jolla varmistetaan TEN-T-verkon jatkuvuus kahden jäsenvaltion tai jonkin jäsenvaltion ja sen naapurimaan välillä;

gb) 'puuttuvalla yhteydellä' liikenteen alalla TEN-T-verkon puuttuvaa infrastruktuuriosaa, joka estää TEN-T-verkon jatkuvuuden ja edellyttää infrastruktuuriosaan tehtävää investointia;

gc) 'kaksikäyttöinfrastruktuurilla' liikenneverkkoinfrastruktuuria, joka vastaa sekä puolustusalan että siviiliväestön tarpeisiin;

h) 'rajatylittävillä hankkeilla uusiutuvan energian alalla' uusiutuvaa energiaa koskevaan suunnitteluun tai käyttöönottoon liittyvää hanketta, joka on valittu tai voi tulla valituksi vähintään kahden jäsenvaltion tai vähintään kahden jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan välisen yhteistyösopimuksen tai muun järjestelyn mukaisesti, siten kuin ne määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/XXX[29] [uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi], tämän asetuksen liitteessä olevassa IV osassa vahvistettuja perusteita noudattaen;

i) 'digitaalisella yhteenliitettävyysinfrastruktuurilla' erittäin suuren kapasiteetin verkkoja, 5G-järjestelmiä, erittäin korkealaatuisia paikallisia langattomia yhteyksiä, runkoverkkoja sekä liikenne- ja energiainfrastruktuuriin suoraan yhteydessä olevia operatiivisia digitaalisia alustoja;

---

29 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/XXX, annettu ..., uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL C, ..., s.).

j) '5G-järjestelmillä' joukkoa digitaalisen infrastruktuurin osatekijöitä, jotka perustuvat matkaviestinnän ja langattoman viestinnän yhteisten vaatimusten mukaiseen teknologiaan, jota käytetään sellaisissa yhteenliitettävyys- ja lisäarvopalveluissa, joihin liittyy edistyneitä suorituskykyominaisuuksia – kuten hyvin suuret datanopeudet ja kapasiteetti, lyhyen vasteajan viestintä ja erittäin korkea luotettavuusaste – taikka tukemaan suurta määrää verkkoon liitettyjä laitteita;

k) '5G-käytävällä' liikenneväylää, tietä, rautatietä tai sisävesiväylää, joka on kokonaan digitaalisen yhteenliitettävyysinfrastruktuurin ja erityisesti 5G-järjestelmien kattama ja mahdollistaa keskeytymättömät digitaaliset synergiapalvelut, kuten verkotettu ja automatisoitu liikkuminen tai vastaavat älykkäät liikkuvuuspalvelut rautateillä;

l) 'liikenne- ja energiainfrastruktuuriin suoraan yhteydessä olevilla operatiivisilla digitaalisilla alustoilla' viestintäinfrastruktuurin päällä käytettäviä fyysisen ja virtuaalisen tieto- ja viestintäteknologian resursseja, jotka tukevat liikenne- ja/tai energiainfrastruktuureja koskevan datan virtaamista, säilyttämistä, käsittelyä ja analysointia;

m) 'yhteistä etua koskevalla hankkeella' hanketta, joka yksilöidään asetuksessa (EU) N:o 1315/2013, asetuksessa (EU) N:o 347/2013 tai tämän asetuksen 8 artiklassa;

n) 'tutkimuksilla' hankkeen toteuttamisen valmistelemiseksi tarvittavia toimia, kuten valmistelevat tutkimukset, kartoitukset, toteutettavuustutkimukset, arvioinnit, testit ja validointitutkimukset, mukaan lukien ohjelmistojen muodossa olevat tutkimukset, sekä muut tekniset tukitoimenpiteet, kuten ennakolta toteutettavat toimet, joita tarvitaan hankkeen kokonaissuunnittelussa ja -kehittämisessä ja hankkeen rahoitusta koskevien päätösten tekemisessä; näitä ovat esimerkiksi asianomaisten kohteiden tutkiminen ja rahoitusjärjestelyn valmistelu;

o) 'sosioekonomisilla vaikuttajilla' yhteisöjä, jotka voivat tehtävänsä, luonteensa tai sijaintinsa vuoksi tuottaa suoraan tai välillisesti merkittäviä sosioekonomisia hyötyjä kansalaisille, yrityksille ja paikallisyhteisöille lähialueellaan;

p) 'kolmannella maalla' maata, joka ei ole Euroopan unionin jäsenvaltio;

q) 'erittäin suuren kapasiteetin verkolla' direktiivin (EU) 2018/XXX [eurooppalainen sähköisen viestinnän säännöstö] [2 artiklan 2 alakohdassa] määriteltyä erittäin suuren kapasiteetin verkkoa;

r) 'töillä' osien, järjestelmien ja palvelujen, mukaan lukien ohjelmistot, ostoa, toimittamista ja käyttöönottoa sekä hankkeeseen liittyvien kehitys-, rakennus- ja asennustöiden toteuttamista, laitteistojen vastaanottoa ja hankkeen käynnistämistä.

3 artikla

Tavoitteet

1. Ohjelman yleinen tavoite on kehittää, uudenaikaistaa ja toteuttaa Euroopan laajuisia verkkoja liikenteen, energian ja digitaalitalouden aloilla sekä helpottaa rajatylittävää yhteistyötä uusiutuvan energian alalla, ottaen huomioon hiilestä irtautumista koskevat pitkän aikavälin sitoumukset, alueellisen yhteenkuuluvuuden ja sisämarkkinoiden yhdentymisen ja painottaen synergiaa edellä mainittujen alojen välillä.

2. Ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:

   a) liikenteen alalla:

      i) asetuksen (EU) N:o 1315/2013 tavoitteiden mukaisesti edistää tehokkaisiin, yhteenliitettyihin ja multimodaalisiin verkkoihin ja infrastruktuuriin liittyvien yhteistä etua koskevien hankkeiden kehittämistä älykkään, kestävän, osallistavan, turvallisen ja turvatun liikkuvuuden toteuttamiseksi;

      ii) edistää siviili- ja sotilasalan kaksikäyttöön tarkoitetun liikenneinfrastruktuurin kehittämistä sotilaallisen liikkuvuuden parantamiseksi EU:ssa ja sen ulkopuolella;

   b) energia-alalla edistää sellaisten yhteistä etua koskevien hankkeiden kehittämistä, jotka liittyvät energian sisämarkkinoiden yhdentämisen jatkamiseen ja verkkojen yhteentoimivuuteen yli rajojen ja eri alojen välillä, helpottavat hiilestä irtautumista ja toimitusvarmuuden turvaamista sekä rajatylittävää yhteistyötä uusiutuvan energian alalla;

c) digitaalitalouden alalla edistää erittäin suuren kapasiteetin digitaalisten verkkojen ja 5G-järjestelmien käyttöönottoa ja runkoverkkojen parempaa häiriönsietokykyä ja kapasiteettia sekä liikenne- ja energiaverkkojen digitalisaatiota.

4 artikla

Talousarvio

1. Ohjelman toteuttamiseen varatut määrärahat vuosiksi 2021–2027 ovat [42 265 493 000 euroa käypinä hintoina].

2. Tämä määrä jakautuu seuraavasti:

   a) [30 615 493 000 euroa] 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin, josta:

      i) [12 830 000 000 euroa] Euroopan strategisten investointien klusterista;

      ii) [11 285 493 000 euroa] [siirretään koheesiorahastosta käytettäväksi tämän asetuksen mukaisesti ainoastaan niissä jäsenvaltioissa, jotka voivat saada rahoitusta koheesiorahastosta];

      iii) [6 500 000 000 euroa] puolustuksen klusterista 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuun erityistavoitteeseen;

   b) [8 650 000 000 euroa] 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin, josta enintään 15 prosenttia rajatylittäviin hankkeisiin uusiutuvan energian alalla;

   c) [3 000 000 000 euroa] 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin.

3. Komissio ei saa poiketa 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa mainitusta määrästä.

4. Enintään 1 prosentti 1 kohdassa tarkoitetusta määrästä voidaan käyttää ohjelman toteuttamista ja alakohtaisten suuntaviivojen täytäntöönpanoa koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimintaan, mukaan lukien tieto- ja teknologiajärjestelmät. Tätä määrää voidaan käyttää myös hankkeiden valmistelua tukevien liitännäistoimenpiteiden rahoittamiseen.

5. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiksi eriksi.

6. Menot, jotka aiheutuvat ensimmäiseen työohjelmaan sisältyvien hankkeiden toimista, voivat olla tukikelpoisia 1 päivästä tammikuuta 2021, sanotun kuitenkaan rajoittamatta varainhoitoasetuksen soveltamista.

7. [Koheesiorahastosta siirrettävä määrä on käytettävä tämän asetuksen mukaisesti, ellei 8 kohdasta muuta johdu ja sanotun kuitenkaan rajoittamatta 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamista.]

8. [Koheesiorahastosta siirrettävistä määristä 30 prosenttia annetaan välittömästi kaikkien niiden jäsenvaltioiden saataville, jotka voivat saada rahoitusta koheesiorahastosta, liikenteen infrastruktuurihankkeiden rahoittamiseksi tämän asetuksen mukaisesti ja siten, että etusijalla ovat rajatylittävät ja vielä puuttuvat yhteydet. Tukikelpoisten hankkeiden valinnassa on 31 päivään joulukuuta 2023 asti noudatettava siirrettävien varojen 70 prosentin osuuden osalta koheesiorahaston kansallista määrärahajakoa. Ohjelmaan siirretyt varat, joita ei ole osoitettu johonkin liikenteen infrastruktuurihankkeeseen, asetetaan 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen kaikkien niiden jäsenvaltioiden saataville, jotka voivat saada rahoitusta koheesiorahastosta, liikenteen infrastruktuurihankkeiden rahoittamiseksi tämän asetuksen mukaisesti.]

8 a. Koheesiorahastosta siirrettyä määrää ei käytetä monialaisten työohjelmien tai rahoitusta yhdistävien toimien rahoittamiseen.

9. Jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa myönnettyjä varoja voidaan niiden pyynnöstä siirtää ohjelman käyttöön. Komissio käyttää kyseisiä varoja joko suoraan varainhoitoasetuksen [62 artiklan 1 kohdan a alakohdan] mukaisesti tai välillisesti saman artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti. Kyseisiä varoja on käytettävä asianomaisen jäsenvaltion hyväksi.

[5 artikla

Ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat

1. Ohjelmaan voivat osallistua seuraavat kolmannet maat:

   a) Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä, ETA-sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti;

   b) liittyvät maat, ehdokkaat ja mahdolliset ehdokkaat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettuja erityisiä edellytyksiä noudattaen;

   c) Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat maat niitä koskevissa puitesopimuksissa ja assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen, kyseisten maiden osallistumista unionin ohjelmiin koskevien yleisten periaatteiden ja ehtojen mukaisesti sekä unionin ja kyseisten maiden välisissä sopimuksissa vahvistettuja erityisiä edellytyksiä noudattaen;

   d) muut kolmannet maat sellaisessa erityissopimuksessa määrätyin edellytyksin, joka kattaa kolmannen maan osallistumisen unionin ohjelmiin, jos sopimuksella

– varmistetaan oikeudenmukainen tasapaino unionin ohjelmiin osallistuvien kolmansien maiden rahoitusosuuksien ja niille koituvien hyötyjen suhteen;

– vahvistetaan ohjelmiin osallistumisen ehdot, mukaan lukien yksittäisten ohjelmien rahoitusosuuksien laskenta ja niiden hallinnolliset kustannukset. Nämä rahoitusosuudet ovat varainhoitoasetuksen [21 artiklan 5 kohdan] mukaisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja;

– ei anneta kolmannelle maalle päätösvaltaa ohjelmassa;

– turvataan unionin oikeudet varmistaa moitteeton varainhoito ja unionin taloudellisten etujen suojelu.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut kolmannet maat ja kyseisiin maihin sijoittautuneet oikeussubjektit eivät voi saada tämän asetuksen mukaista rahoitustukea paitsi jos se on välttämätöntä tietyn yhteistä etua koskevan hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi ja ainoastaan 19 artiklassa tarkoitetuissa työohjelmissa esitettyjen edellytysten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 1315/2013 8 artiklan soveltamista.]

6 artikla

EU:n rahoituksen toteutus ja muodot

1. Ohjelman toteutuksessa käytetään suoraa hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti tai välillistä hallinnointia varainhoitoasetuksen [62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa] tarkoitettujen elinten kanssa.

2. Ohjelmasta voidaan myöntää unionin rahoitusta missä tahansa varainhoitoasetuksessa vahvistetussa muodossa; rahoitusmuotoja ovat erityisesti tuki ja hankinnat. Siitä voidaan rahoittaa rahoitusta yhdistäviä toimia InvestEU-asetuksen ja varainhoitoasetuksen X osaston mukaisesti. Rahoitusta yhdistäviin toimiin kohdistettu unionin rahoitusosuus on enintään 10 prosenttia 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista määrärahoista lukuun ottamatta koheesiorahastosta siirrettyä määrää.

3. Komissio voi varainhoitoasetuksen 69 artiklan mukaisesti siirtää toimeenpanovirastoille valtuudet toteuttaa osa ohjelmasta, jotta ohjelman hallinnointi olisi mahdollisimman tehokasta ja ottaen huomioon tehokkuusvaatimukset liikenteen, energian ja digitaalitalouden aloilla.

4. Keskinäiseen vakuutusjärjestelmään suoritettavat maksut voivat kattaa riskit, jotka liittyvät varojen takaisinperintään vastaanottajilta, ja niitä on pidettävä riittävänä takeena varainhoitoasetuksen mukaisesti. Asetuksen XXX [takuurahastoa koskevan asetuksen seuraaja] [X artiklan] säännöksiä sovelletaan.

7 artikla

Rajatylittävät hankkeet uusiutuvan energian alalla

1. Rajatylittävät hankkeet uusiutuvan energian alalla on sisällytettävä direktiivin (EU) 2018/XXX [uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi] mukaiseen jäsenvaltioiden tai jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden väliseen yhteistyösopimukseen tai muuhun järjestelyyn. Nämä hankkeet on yksilöitävä tämän asetuksen liitteessä olevassa IV osassa esitettyjen perusteiden ja menettelyjen mukaisesti.

2. Komissio hyväksyy 31 päivään joulukuuta 2019 mennessä tämän asetuksen 23 artiklan d alakohdan mukaisesti delegoidun säädöksen, jossa täsmennetään valintaperusteita ja säädetään hankkeiden valintamenettelyn yksityiskohdista, sekä julkaisee menetelmät, joilla arvioidaan hankkeen osuutta suhteessa yleisiin perusteisiin sekä sen kokonaiskustannuksia ja hyötyjä liitteessä olevan IV osan mukaisesti.

3. Tutkimukset, joiden tarkoituksena on kehittää ja yksilöidä rajatylittäviä hankkeita uusiutuvan energian alalla, voivat saada tämän asetuksen mukaista rahoitusta.

4. Rajatylittävät hankkeet uusiutuvan energian alalla voivat saada töitä varten myönnettävää unionin rahoitusta, jos seuraavat lisäperusteet täyttyvät:

   a) liitteessä olevan IV osan 3 kohdan mukainen hankekohtainen kustannus-hyötyanalyysi antaa näyttöä merkittävistä kustannussäästöistä ja/tai hyödyistä toimitusvarmuuden, yhteisvastuun tai innovoinnin suhteen; ja

   b) hakija osoittaa, että hanketta ei voitaisi toteuttaa ilman tukea tai että hanke ei voisi olla kaupallisesti kannattava ilman tukea. Analyysissa on otettava huomioon kaikki tukijärjestelmistä mahdollisesti saatavat tulot.

5. Töitä varten myönnettävän tuen määrän on oltava oikeassa suhteessa liitteessä olevan IV osan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin kustannussäästöihin ja/tai hyötyihin eikä se saa ylittää määrää, joka on tarpeen sen varmistamiseksi, että hanke toteutuu tai siitä tulee kaupallisesti kannattava.

6. Energia-alan rajatylittävien hankkeiden helpottamiseksi ohjelmassa annetaan mahdollisuus koordinoituun rahoitukseen direktiivin (EU) 2018/XXX [uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi] 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun uusiutuvan energian käyttöönotolle mahdollisuuksia luovista puitteista ja [energiaunionin hallinnosta annetun asetuksen (EU) 2018/XXXX] 33 artiklassa tarkoitetusta unionin uusiutuvan energian rahoitusmekanismista. Edellä 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu, uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteiden saavuttamiseen osoitettu määrä, erityisesti tähän tarkoitukseen käytettävissä olevat varat, voidaan käyttää [energiaunionin hallinnosta annetussa asetuksessa (EU) 2018/XXXX] perustetun unionin uusiutuvan energian rahoitusmekanismin osarahoittamiseen. Erityiset säännöt, jotka koskevat Verkkojen Eurooppa -välineen uusiutuvan energian alan rajatylittävien hankkeiden osan ja [energiaunionin hallinnosta annetussa asetuksessa (EU) 2018/XXXX] 33 artiklassa tarkoitetun EU:n uusiutuvan energian rahoitusmekanismin välistä osarahoittamista, täsmennetään uusiutuvan energian rahoitusmekanismista annettavassa täytäntöönpanosäädöksessä ennen Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevan asetuksen voimaantuloa.

8 artikla

Yhteistä etua koskevat hankkeet digitaalisen yhteenliitettävyysinfrastruktuurin alalla

1. Digitaalisen yhteenliitettävyysinfrastruktuurin alalla toteutettavien yhteistä etua koskevien hankkeiden on edistettävä 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädetyn erityistavoitteen saavuttamista.

2. Tutkimukset, joiden tarkoituksena on kehittää ja yksilöidä rajatylittäviä hankkeita digitaalisen yhteenliitettävyysinfrastruktuurin alalla, ovat oikeutettuja tämän asetuksen mukaiseen rahoitukseen.

3. Rajoittamatta 13 artiklassa säädettyjen myöntämisperusteiden soveltamista rahoituksen ensisijaisuudesta on päätettävä ottaen huomioon seuraavat perusteet:

   a) toimet, joilla edistetään sellaisten erittäin suuren kapasiteetin verkkojen ja 5G-järjestelmien käyttöönottoa ja pääsyä niihin, joilla voidaan tarjota gigabittiyhteydet alueilla, joilla sijaitsee sosioekonomisten vaikuttajia, on asetettava etusijalle ottaen huomioon niiden yhteystarpeet ja aikaansaatu peittoalueen kasvu liitteessä olevan V osan mukaisesti. Verkkojen yksittäiseen käyttöönottoon sosioekonomisille vaikuttajille voidaan tukea, jos ne eivät ole suhteettoman kalliita tai fyysisesti mahdottomia toteuttaa.

   b) toimet, joilla edistetään erittäin korkealaatuisten paikallisten langattomien yhteyksien tarjoamista paikallisyhteisöissä, liitteessä olevassa V osan mukaisesti;

   c) 5G-järjestelmien käyttöönottoa edistävien toimien osalta etusija on annettava 5G-käytävien käyttöönotolle, mukaan lukien Euroopan laajuisissa liikenneverkoissa, ottaen huomioon sosioekonominen merkitys suhteessa mahdollisiin jo käytössä oleviin teknisiin ratkaisuihin eteenpäin suuntautuvan lähestymistavan mukaisesti. Lisäksi on otettava huomioon, missä määrin toimi edistää kattavuutta keskeisillä liikenneväylillä ja mahdollistaa digitaalisten synergiapalvelujen keskeytymättömän tarjoamisen. Alustava luettelo mahdollisesti tukikelpoisista hankkeista on liitteessä olevassa V osassa;

d) hankkeet, joiden tavoitteena on ottaa käyttöön tai vahvistaa rajatylittäviä runkoverkkoja unionin yhdistämiseksi kolmansiin maihin ja sähköisen viestinnän verkkojen yhteyksien lujittamiseksi unionin alueella, myös merenalaisten kaapelien avulla, on asetettava etusijalle sen mukaan, missä määrin ne edistävät merkittävällä tavalla näiden sähköisen viestinnän verkkojen suorituskykyä, häiriönsietokykyä ja kapasiteettia;

e) […]

f) operatiivisten digitaalisten alustojen käyttöönottoa koskevien hankkeiden osalta etusija on annettava toimille, jotka perustuvat uusimpaan huipputeknologiaan, ottaen huomioon sellaiset seikat kuin yhteentoimivuus, kyberturvallisuus, tietosuoja ja uudelleenkäyttö;

g) se, missä määrin hyödynnetty teknologia soveltuu kyseiseen hankkeeseen siten, että voidaan tarjota paras mahdollinen tasapaino huipputeknologioiden välillä tiedonsiirtokapasiteetin, siirron turvallisuuden, verkon kestävyyden ja kustannustehokkuuden suhteen.

II LUKU
TUKIKELPOISUUS

9 artikla

Tukikelpoiset toimet

1. Rahoitusta voivat saada ainoastaan sellaiset toimet, joilla edistetään 3 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamista. Tällaisia toimia ovat tutkimukset, työt ja muut liitännäistoimenpiteet, jotka ovat tarpeen ohjelman ja alakohtaisten suuntaviivojen hallinnoimiseksi ja toteuttamiseksi.

2. Liikennealalla seuraavat toimet voivat saada tämän asetuksen mukaista unionin rahoitustukea:

   a) Tehokkaisiin, yhteenliitettyihin ja multimodaalisiin verkkoihin liittyvät toimet, joilla kehitetään rautatie-, tie-, sisävesi- ja meriliikenteen infrastruktuuria:

      i) ydinverkon toteuttamiseksi asetuksen (EU) N:o 1315/2013 III luvun mukaisesti toteutettavat toimet, mukaan lukien tämän asetuksen liitteessä III lueteltujen kaltaisia rajatylittäviä ja puuttuvia yhteyksiä koskevat toimet sekä asetuksen (EU) N:o 1315/2013 liitteessä II määriteltyjä ydinverkon kaupunkisolmukohtia, merisatamia, sisävesisatamia ja rautatie-/maantieterminaaleja koskevat toimet. Ydinverkon toteuttamista koskeviin toimiin voi sisältyä niihin liittyviä osatekijöitä kattavassa verkossa, jos se on tarpeen investointien optimoimiseksi ja tämän asetuksen 19 artiklassa tarkoitetussa työohjelmassa täsmennettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti;

ii) toimet, jotka liittyvät asetuksen (EU) N:o 1315/2013 II luvun mukaisen kattavan verkon rajatylittäviin yhteyksiin, kuten tämän asetuksen liitteessä olevassa III osassa lueteltujen kaltaiset toimet, sekä toimet, jotka liittyvät niissä jäsenvaltioissa sijaitsevan kattavan verkon osiin, joilla ei ole maaraja toisen jäsenvaltion kanssa, ja kattavan verkon kehittämistä koskeviin tutkimuksiin liittyvät toimet;

iii) syrjäisimmillä alueilla sijaitsevien kattavan verkon osuuksien toteuttamiseksi asetuksen (EU) N:o 1315/2013 III luvun mukaisesti toteutettavat toimet, mukaan lukien asetuksen (EU) N:o 1315/2013 liitteessä II määriteltyjä kyseeseen tulevia kattavan verkon kaupunkisolmukohtia, merisatamia, sisävesisatamia ja rautatie-/maantieterminaaleja koskevat toimet;

iv) yhteistä etua koskevia hankkeita tukevat toimet Euroopan laajuisen verkon yhdistämiseksi naapurimaiden infrastruktuuriverkkoihin asetuksen (EU) N:o 1315/2013 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

v) asetuksen (EU) N:o 1315/2013 II luvun mukaisen kattavan verkon meri- ja sisävesisatamiin liittyvät toimet.

b) Älykkääseen, kestävään, osallistavaan, turvalliseen ja turvattuun liikkuvuuteen liittyvät toimet:

i) toimet merten moottoriteiden tukemiseksi asetuksen (EU) N:o 1315/2013 21 artiklan mukaisesti;

ii) toimet telemaattisten sovellusten tukemiseksi asetuksen (EU) N:o 1315/2013 31 artiklan mukaisesti eri liikennemuodoille, joita ovat erityisesti
- rautatieliikenne: ERTMS;
- sisävesiliikenne: RIS;
- maantieliikenne: ITS;
- meriliikenne: VTMIS ja sähköiset meripalvelut (eMaritime), mukaan lukien keskitetyt palvelupisteet, kuten merenkulkualan keskitetty palvelupiste, sataman sisäiset tiedonvaihtojärjestelmät ja asiaankuuluvat tullin tietojärjestelmät;

– lentoliikenne: lentoliikenteen hallintajärjestelmät, erityisesti ne, jotka ovat seurausta SESAR-järjestelmästä;

iii) toimet kestävien tavaraliikennepalvelujen tukemiseksi asetuksen (EU) N:o 1315/2013 32 artiklan mukaisesti ja toimet rautateiden tavaraliikenteen melun vähentämiseksi sen alkulähteellä, myös jälkiasennuksilla nykyiseen liikkuvaan kalustoon;

iv) toimet uuden teknologian ja innovaatioiden tukemiseksi, mukaan lukien automaatio, tehostetut liikennepalvelut, liikennemuotojen integrointi ja vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri, asetuksen (EU) N:o 1315/2013 33 artiklan mukaisesti;

v) toimet yhteentoimivuuden esteiden poistamiseksi, erityisesti käytävä-/verkkovaikutusten aikaan saamiseksi, asetuksen (EU) N:o 1315/2013 3 artiklan mukaisesti;

vi) toimet turvallisen ja turvatun infrastruktuurin ja liikkumisen varmistamiseksi, liikenneturvallisuus mukaan lukien, asetuksen (EU) N:o 1315/2013 34 artiklan mukaisesti;

vii) toimet, joilla parannetaan liikenneinfrastruktuurin kykyä sietää muun muassa ilmastonmuutosta ja luonnonkatastrofeja;

viii) toimet, joilla parannetaan liikenneinfrastruktuurin saavutettavuutta kaikkien käyttäjien kannalta, asetuksen (EU) N:o 1315/2013 37 artiklan mukaisesti;

ix) toimet, joilla liikenneinfrastruktuuria mukautetaan turvallisuus- ja rajatarkastustarkoituksiin.

c) Edellä 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitetun erityistavoitteen saavuttamiseksi: toimet tai toimiin sisältyvät erityistoiminnot, joilla tuetaan siviili- ja sotilasalan kaksikäyttöön soveltuvan liikenneinfrastruktuurin kehittämistä.

3. Energia-alalla seuraavat toimet voivat saada tämän asetuksen mukaista unionin rahoitustukea:

a) asetuksen (EU) N:o 347/2013 14 artiklan mukaiset yhteistä etua koskeviin hankkeisiin liittyvät toimet;

b) toimet, joilla tuetaan tämän asetuksen liitteessä olevassa IV osassa määriteltyjä rajatylittäviä hankkeita uusiutuvan energian alalla, mukaan luettuina innovatiiviset ratkaisut ja uusiutuvan energian varastointi, ja niiden suunnittelua edellyttäen, että tämän asetuksen 7 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

4. Digitaalitalouden alalla seuraavat toimet voivat saada tämän asetuksen mukaista unionin rahoitustukea:

a) toimet, joilla tuetaan sellaisten erittäin suuren kapasiteetin verkkojen ja 5G-järjestelmien käyttöönottoa, joilla voidaan tarjota gigabittiyhteydet alueilla, joilla sijaitsee sosioekonomisia vaikuttajia, ja pääsyä näihin verkkoihin ja järjestelmiin;

b) toimet, joilla tuetaan erittäin korkealaatuisten paikallisten langattomien yhteyksien tarjoamista paikallisyhteisöissä maksutta ja ilman syrjiviä ehtoja;

c) toimet, joilla tuetaan 5G-järjestelmien keskeytymättömän kattavuuden toteuttamista kaikilla keskeisillä liikenneväylillä, mukaan lukien Euroopan laajuiset liikenneverkot;

d) toimet, joilla tuetaan runkoverkkojen, myös merenalaisten kaapelien, käyttöönottoa jäsenvaltioissa ja niiden välillä sekä unionin ja kolmansien maiden välillä;

e) […]

f) toimet digitaalisen yhteenliitettävyysinfrastruktuurin vaatimusten toteuttamiseksi rajatylittävien hankkeiden yhteydessä liikenteen tai energian aloilla ja/tai liikenne- tai energiainfrastruktuureihin suoraan liittyvien operatiivisten digitaalisten alustojen tukemiseksi.

Alustava luettelo tukikelpoisista hankkeista digitaalialalla on liitteessä olevassa V osassa.

10 artikla

Synergiat

1. Toimet, joilla edistetään yhden tai useamman tavoitteen toteutumista vähintään kahdella 3 artiklan 2 kohdan a, b tai c alakohdassa säädetyistä aloista, voivat saada tämän asetuksen mukaista unionin rahoitustukea. Tällaiset toimet on toteutettava erityisillä monialaisilla työohjelmilla, joissa käsitellään vähintään kahta alaa, jotka sisältävät erityiset myöntämisperusteet ja joita rahoitetaan asianomaisten alojen talousarvion rahoitusosuuksilla.

2. Edellä olevan 9 artiklan mukaisesti tukikelpoisiin toimiin liikenteen, energian tai digitaalitalouden aloilla voi sisältyä lisäelementtejä, jotka eivät välttämättä liity 9 artiklan 2, 3 tai 4 kohdassa säädettyihin tukikelpoisiin toimiin, jos ne täyttävät kaikki seuraavat vaatimukset:

   a) näiden lisäelementtien kustannukset eivät ole yli 20 prosenttia toimen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista; ja

   b) nämä lisäelementit liittyvät liikenteen, energian tai digitaalitalouden alaan; ja

   c) näillä lisäelementeillä voidaan merkittävästi parantaa toimen sosioekonomisia taikka ilmastoon tai ympäristöön liittyviä hyötyjä.

11 artikla

Tukikelpoiset yhteisöt

1. Varainhoitoasetuksen [197] artiklassa säädettyjen perusteiden lisäksi sovelletaan tässä artiklassa vahvistettuja tukikelpoisuusperusteita.

2. Tukikelpoisia ovat seuraavat yhteisöt:

   a) jäsenvaltioon sijoittautuneet oikeussubjektit;

   b) ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai merentakaisiin maihin ja alueille sijoittautuneet oikeussubjektit;

c) unionin oikeuden mukaisesti perustetut oikeussubjektit ja kansainväliset organisaatiot, jos työohjelmissa niin määrätään.

3. Luonnolliset henkilöt eivät ole tukikelpoisia.

4. Oikeussubjektit, jotka ovat sijoittautuneet johonkin kolmanteen maahan, joka ei ole assosioitunut ohjelmaan, voivat poikkeustapauksissa saada tukea ohjelmasta, jos se on välttämätöntä tietyn yhteistä etua koskevan hankkeen tai uusiutuvan energian alalla toteutettavan rajatylittävän hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi.

5. Tukikelpoisia ovat ainoastaan sellaiset ehdotukset, joita ovat esittäneet yksi tai useampi jäsenvaltio tai, asianomaisten jäsenvaltioiden suostumuksella, kansainväliset järjestöt, yhteisyritykset tai julkiset tai yksityiset yritykset tai elimet. Jäsenvaltio voi tietyn työohjelman tai tiettyjen hakemusluokkien osalta päättää, että ehdotuksia voidaan esittää ilman sen hyväksyntää. Tällaisessa tapauksessa tästä ilmoitetaan kyseisessä työohjelmassa ja kyseisissä ehdotuspyynnöissä mainitun jäsenvaltion pyynnöstä.

11 a artikla

Siviili- ja sotilasalan kaksikäyttöön soveltuvalle liikenneinfrastruktuurille myönnettävää tukea koskevat erityiset tukikelpoisuusvaatimukset

1. Toimiin, jotka koskevat 9 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja siviili- ja sotilasalan kaksikäyttöön soveltuvia liikenneinfrastruktuureja, sovelletaan seuraavia tukikelpoisuuden lisävaatimuksia:

a) ehdotuksia voivat esittää yksi tai useampi jäsenvaltio tai kyseisen jäsenvaltion hyväksynnällä jäsenvaltioihin sijoittautuneet oikeushenkilöt;

b) toimien on oltava osa TEN-T-ydinverkkoa tai kattavaa verkkoa, ja niiden on vastattava niitä osuuksia tai solmukohtia, jotka jäsenvaltiot ovat yksilöineet neuvoston 20. marraskuuta 2018 sotilaallista liikkuvuutta varten EU:ssa ja sen ulkopuolella hyväksymien sotilaallisten vaatimusten liitteissä[30];

[30] Asiak. ST 13674/18.

c) toimet voivat liittyä nykyisen infrastruktuurin osien parantamiseen tai uusien infrastruktuurin osien rakentamiseen, jossa on tarkoituksena parantaa sotilaallista liikkuvuutta TEN-T-verkossa ottamalla huomioon sotilaallista liikkuvuutta varten EU:ssa ja sen ulkopuolella hyväksyttyjen sotilaallisten vaatimusten liitteissä määritellyt infrastruktuurivaatimukset, tekninen ja taloudellinen toteutettavuus sekä merkitys kaksikäytön kannalta;

d) kaksikäyttöinfrastruktuurin kokonaiskustannuksiin voidaan myöntää tukea 4 artiklan 2 kohdan a alakohdan iii alakohdassa määritellystä määrästä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 15 artiklan soveltamista. Toimet, joilla toteutetaan kaksikäytön edellyttämää infrastruktuurin tasoa korkeampi taso, ovat tukikelpoisia; niiden kustannukset ovat kuitenkin tukikelpoisia ainoastaan siihen tasoon saakka, joka vastaa kaksikäytön edellyttämää vaatimustasoa. Toimet, jotka liittyvät ainoastaan sotilastarkoituksiin käytettävään infrastruktuuriin, eivät ole tukikelpoisia.

e) tässä artiklassa tarkoitettuja toimia rahoitetaan ainoastaan 4 artiklan 2 kohdan a alakohdan iii alakohdan mukaisesta määrästä.

2. Komissio antaa täytäntöönpanosäädöksen, jossa täsmennetään tarvittaessa tiettyihin kaksikäyttöinfrastruktuuria koskeviin toimiin sovellettavat infrastruktuurivaatimukset.

III LUKU
TUET

12 artikla

Tuet

Tuen myöntämiseen ohjelmasta ja sen hallinnointiin sovelletaan varainhoitoasetuksen [VIII] osaston säännöksiä.

13 artikla

Myöntämisperusteet

1. Läpinäkyvät myöntämisperusteet on määriteltävä 19 artiklassa tarkoitetuissa työohjelmissa ja ehdotuspyynnöissä ottaen mahdollisuuksien mukaan huomioon seuraavat osatekijät:

   a) taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön kohdistuvat vaikutukset (hyödyt ja kustannukset);

   b) innovaatiot, turvallisuus, yhteentoimivuus ja saavutettavuus;

   c) rajatylittävä ulottuvuus;

   d) synergiat liikenteen, energian ja digitaalitalouden alojen välillä;

   e) toimen toteuttamisvalmius hankkeen suunnitteluvaiheessa;

   f) ehdotetun toteutussuunnitelman mielekkyys;

   g) unionin rahoitustuen katalyyttinen vaikutus investointeihin;

   h) tarve ratkaista taloudellisia ongelmia kuten riittämätön kaupallinen kannattavuus tai markkinarahoituksen puute;

i) yhdenmukaisuus unionin ja kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien kanssa.

2. Kun ehdotuksia arvioidaan myöntämisperusteiden pohjalta, ilmastonmuutoksen vaikutusten sietokyky on tarvittaessa otettava huomioon ilmastohaavoittuvuus- ja riskiarvioinnilla, johon sisältyy tarvittavia mukautustoimenpiteitä.

3. Kun ehdotuksia arvioidaan myöntämisperusteiden pohjalta, on varmistettava, että jos työohjelmiin sisältyy ohjelmasta rahoitettavia toimia, joissa on mukana paikannus-, navigointi- ja ajanmääritysspalveluteknologiaa, ne ovat teknisesti yhteensopivia EGNOS/Galileon ja Copernicus-ohjelman kanssa.

4. Arvioitaessa liikennealan ehdotuksia 1 kohdassa tarkoitettujen myöntämisperusteiden mukaisesti on tarvittaessa varmistettava, että ehdotetut toimet ovat yhdenmukaisia asetuksen (EU) N:o 1315/2013 47 artiklassa säädettyjen käytävän työsuunnitelmien ja täytäntöönpanosäädösten kanssa, sekä otettava huomioon kyseisen asetuksen 45 artiklan 8 kohdan mukaisen käytävästä vastaavan eurooppalaisen koordinaattorin neuvoa-antava lausunto.

5. Kun on kyse toimista, jotka koskevat rajatylittäviä hankkeita uusiutuvan energian alalla, työohjelmissa ja ehdotuspyynnöissä määritellyissä myöntämisperusteissa on otettava huomioon 7 artiklan 4 kohdassa säädetyt edellytykset.

6. Kun kyseessä ovat yhteistä etua koskeviin digitaalisiin yhteenliitettävyyden hankkeisiin liittyvät toimet, työohjelmissa ja ehdotuspyynnöissä määritellyissä myöntämisperusteissa on otettava huomioon 8 artiklan 3 kohdassa säädetyt edellytykset.

14 artikla

Yhteisrahoitusosuudet

1. Tutkimusten osalta unionin rahoitustuki saa olla enintään 50 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista. Koheesiorahastosta siirrettävillä määrillä rahoitettavien tutkimusten osalta yhteisrahoitusosuuksiin sovelletaan samoja enimmäismääriä kuin koheesiorahastoon 2 kohdan b alakohdan mukaisesti.

2. Liikenteen alan töiden osalta sovelletaan seuraavia yhteisrahoitusosuuksien enimmäismääriä:

a) 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin liittyvien töiden osalta unionin rahoitustuki saa olla enintään 30 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista. Yhteisrahoitusosuudet voidaan korottaa enintään 50 prosenttiin seuraavissa tapauksissa: toimet, jotka liittyvät rajatylittäviin yhteyksiin tämän kohdan c alakohdassa täsmennetyillä edellytyksillä; toimet, joilla tuetaan telemaattisten sovellusten järjestelmiä; toimet, joilla tuetaan uutta teknologiaa ja innovaatioita; toimet, joilla tuetaan infrastruktuurin parantamista turvallisuuden ja rajatarkastusten kannalta asiaa koskevan unionin lainsäädännön mukaisesti; sekä toimet syrjäisimmillä alueilla;

aa) 3 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin liittyvien töiden osalta unionin rahoitustuki saa olla enintään 50 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista. Yhteisrahoitusosuuksia voidaan korottaa enintään 85 prosenttiin, jos tarvittavat varat siirretään ohjelmaan 4 artiklan 9 kohdan mukaisesti.

b) koheesiorahastosta siirrettävien määrien osalta yhteisrahoitusosuuksiin sovelletaan samoja enimmäismääriä kuin koheesiorahastoon siten kuin tarkoitetaan asetuksessa (EU) XXX [yhteisiä säännöksiä koskeva asetus]. Nämä yhteisrahoitusosuudet voidaan korottaa enintään 85 prosenttiin sellaisten toimien osalta, jotka liittyvät rajatylittäviin yhteyksiin tämän kohdan c alakohdassa täsmennetyin edellytyksin, ja puuttuviin yhteyksiin liittyvien toimien osalta;

c) kun kyseessä ovat rajatylittäviin yhteyksiin liittyvät toimet, a ja b alakohdan mukaisesti korotettuja yhteisrahoituksen enimmäisosuuksia saa soveltaa ainoastaan toimiin, joiden toteutukseen ja suunnitteluun on osoitettu suuressa määrin sisältyvän 13 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun myöntämisperusteen tavoite; tämä voi esimerkiksi tarkoittaa yhden hankeyrityksen perustamista, yhteistä hallintorakennetta, kahdenvälistä puitesopimusta tai täytäntöönpanosäädöstä asetuksen (EU) N:o 1315/2013 47 artiklan mukaisesti.

3. Energia-alan töiden osalta sovelletaan seuraavia yhteisrahoitusosuuksien enimmäismääriä:

a) 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin liittyvien töiden osalta unionin rahoitustuki saa olla enintään 50 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista;

b) Rahoitusosuudet voidaan korottaa enintään 75 prosenttiin sellaisissa yhteistä etua koskevien hankkeiden kehittämistä koskevissa toimissa, jotka asetuksen (EU) N:o 347/2013 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun näytön perusteella tarjoavat merkittävää alueellista tai unionin laajuista toimitusvarmuutta, lisäävät yhteenkuuluvuutta unionissa tai sisältävät huomattavan innovatiivisia ratkaisuja.

4. Digitaalitalouden alan töiden osalta sovelletaan seuraavia yhteisrahoitusosuuksien enimmäismääriä: 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin erityistavoitteisiin liittyvien töiden osalta unionin rahoitustuki saa olla enintään 30 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista. Yhteisrahoitusosuudet voidaan korottaa 50 prosenttiin saakka sellaisten toimien osalta, joissa on vahva rajatylittävä ulottuvuus, esimerkiksi 5G-järjestelmien keskeytymätön kattavuus kaikilla keskeisillä liikenneväylillä tai runkoverkkojen käyttöönotto jäsenvaltioiden ja unionin ja kolmansien maiden välillä, sekä 75 prosenttiin toimissa, jotka koskevat sosioekonomisten vaikuttajien gigabittiyhteyksien toteuttamista. Paikallisten langattomien yhteyksien tarjoamista paikallisyhteisöissä koskevia toimia, jotka toteutetaan pienillä tuilla, voidaan rahoittaa unionin rahoitustuella, joka voi kattaa enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisrahoituksen periaatteen noudattamista.

5. Edellä 10 artiklassa tarkoitettujen monialaisten työohjelmien mukaisesti valittuihin toimiin sovellettava yhteisrahoituksen enimmäisosuus on korkein kyseisiin aloihin sovellettava yhteisrahoitusosuus.

15 artikla

Tukikelpoiset kustannukset

Varainhoitoasetuksen [186] artiklassa säädettyjen edellytysten lisäksi sovelletaan seuraavia tukikelpoisuusperusteita:

a) tukikelpoisia voivat olla ainoastaan jäsenvaltioissa aiheutuneet menot, paitsi jos yhteistä etua koskeva hanke tai rajatylittävä uusiutuvan energian hanke liittyy yhden tai useamman tämän asetuksen 5 artiklassa tai 11 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun kolmannen maan alueeseen tai kansainvälisiin vesialueisiin ja toimi on välttämätön asianomaisen hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi;

b) laite-, varuste- ja infrastruktuurikustannukset, joita pidetään tuensaajan pääomamenoina, voivat olla kokonaisuudessaan tukikelpoisia;

c) maan ostoon liittyvät menot eivät ole tukikelpoisia kustannuksia, lukuun ottamatta varoja, jotka on siirretty koheesiorahastosta liikenteen alalla Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä annetun asetuksen (EU) XXX 58 artiklan mukaisesti;

d) tukikelpoisiin kustannuksiin ei sisälly arvonlisäveroa.

16 artikla

Tuen yhdistäminen muihin rahoituslähteisiin

1. Tukea voi käyttää yhdistettyinä rahoitukseen Euroopan investointipankista, kansallisista kehityspankeista tai muista kehitysrahoituslaitoksista tai julkisista rahoituslaitoksista sekä yksityisen sektorin rahoituslaitoksista ja yksityisen sektorin sijoittajilta, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet mukaan lukien.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu tuen käyttäminen voidaan toteuttaa kohdennetuilla ehdotuspyynnöillä.

17 artikla

Tuen määrän pienentäminen tai tuen lopettaminen

1. Varainhoitoasetuksen [131 artiklan 4 kohdassa] mainittujen perusteiden lisäksi tuen määrää voidaan pienentää seuraavin perustein:

   a) toimi ei ole käynnistynyt tutkimusten osalta yhden vuoden kuluessa ja töiden osalta kahden vuoden kuluessa tukisopimuksessa mainitusta alkamispäivästä;

   b) toimen etenemistä koskevan arvioinnin perusteella todetaan, että toimen toteutuksessa on esiintynyt merkittäviä viiveitä, joiden takia toimen tavoitteita ei todennäköisesti saavuteta.

2. Tukisopimusta voidaan 1 kohdassa mainittujen perusteiden nojalla muuttaa tai se voidaan purkaa.

3. Ennen kuin tehdään päätös tuen määrän pienentämisestä tai tuen lopettamisesta, asia on tutkittava perusteellisesti ja kyseisille tuensaajille on annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa kohtuullisessa määräajassa.

18 artikla

Kumulatiivinen, täydentävä ja yhdistetty rahoitus

1. Toimi, joka on saanut rahoitusta ohjelmasta, voi saada rahoitusta myös muusta unionin ohjelmasta – myös yhteistyössä hallinnoiduista rahastoista – edellyttäen, että rahoitusosuudet eivät kata samoja kuluja. Kunkin osallistuvan unionin ohjelman osuuteen toimesta sovelletaan sen omia sääntöjä. Kumulatiivinen rahoitus ei saa ylittää toimen tukikelpoisia kokonaiskustannuksia, ja unionin eri ohjelmien tuki voidaan laskea suhteutetusti tukiedellytyksiä koskevien asiakirjojen mukaan.

2. Toimet, jotka täyttävät seuraavat kumulatiiviset ja vertailtavissa olevat edellytykset:

a) ne on arvioitu ohjelman mukaisessa ehdotuspyynnössä;

b) ne täyttävät kyseisen ehdotuspyynnön vähimmäislaatuvaatimukset;

c) niitä ei voida rahoittaa kyseisen ehdotuspyynnön puitteissa talousarviorajoitteiden vuoksi;

voivat saada tukea Euroopan aluekehitysrahastosta tai koheesiorahastosta asetuksen (EU) XXX [yhteisiä säännöksiä koskeva asetus] [67 artiklan 5 kohdan mukaisesti] edellyttäen, että kyseiset toimet ovat asianomaisen ohjelman tavoitteiden mukaisia. Sovelletaan sen rahaston sääntöjä, josta tuki myönnetään.

V LUKU
OHJELMASUUNNITTELU, SEURANTA, ARVIOINTI JA VALVONTA

19 artikla

Työohjelmat

1. Ohjelma toteutetaan varainhoitoasetuksen 110 artiklassa tarkoitetuilla työohjelmilla.

2. Komissio hyväksyy työohjelmat täytäntöönpanosäädöksellä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään tämän asetuksen 22 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

3. Energia-alalla erityistä huomiota on kiinnitettävä yhteisen edun mukaisiin hankkeisiin ja niihin liittyviin toimiin, joiden tavoitteena on edistää energian sisämarkkinoiden yhdentymistä, lopettaa energiaeristyneisyys ja poistaa sähköverkkojen yhteenliitäntöjen pullonkaulat, ja erityisesti on korostettava hankkeita, joilla edistetään yhteenliitäntöjen vähintään 10 prosentin tavoitetta ja energiajärjestelmien synkronointi EU:n verkkojen kanssa.

19 a artikla

Unionin rahoitustuen myöntäminen

1. Jokaisen 19 artiklassa tarkoitettuun työohjelmaan perustuvan ehdotuspyynnön jälkeen komissio päättää 22 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen valituille hankkeille tai hankkeiden osille myönnettävän rahoitustuen määrästä. Komissio määrittää niiden täytäntöönpanoa koskevat edellytykset ja menetelmät.

2. Komissio ilmoittaa myönnettävästä rahoitustuesta tuensaajille ja asianomaisille jäsenvaltioille. Se ilmoittaa myös muutoksista tuen määrään tukisopimusten toteuttamisen aikana ja maksettaviin lopullisiin määriin.

3. Komissio antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden tutustua tuensaajien toimittamiin raportteihin niiden alueella toteutettavien toimien osalta, kuten tukisopimuksissa on täsmennetty.

20 artikla

Seuranta ja raportointi

1. Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan ohjelman edistymisestä 3 artiklassa säädettyjen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamisessa, esitetään liitteessä olevassa I osassa.

2. Jotta voidaan arvioida ohjelman toteuttamisen edistymistä suhteessa tavoitteisiin, komissiolle siirretään valta antaa 24 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteessä olevaa I osaa indikaattorien tarkistamiseksi tai täydentämiseksi, jos sitä pidetään tarpeellisena, sekä tämän asetuksen täydentämiseksi seuranta- ja arviointipuitteiden vahvistamista koskevilla säännöksillä.

3. Tulosraportointijärjestelmällä on varmistettava, että ohjelman toteuttamisen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti. Sitä varten unionin varojen saajille ja tarvittaessa jäsenvaltioille on asetettava oikeasuhteiset raportointivaatimukset.

21 artikla

Arviointi

1. Arvioinnit on suoritettava oikea-aikaisesti, jotta niitä voidaan hyödyntää päätöksenteossa.

2. Ohjelman väliarviointi on suoritettava heti kun ohjelman toteuttamisesta on saatavilla riittävästi tietoa, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua siitä, kun ohjelman toteuttaminen on käynnistynyt.

3. Komissio suorittaa ohjelman toteuttamisen päätyttyä, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua 1 artiklassa mainitun ajanjakson päättymisestä, ohjelman lopullisen arvioinnin.

4. Komissio toimittaa arviointien päätelmät ja omat huomautuksensa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.

22 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa Verkkojen Eurooppa -koordinointikomitea, joka voi kokoontua eri kokoonpanoissa käsiteltävän aiheen mukaan. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

23 artikla

Delegoidut säädökset

1. Siirretään komissiolle valta antaa tämän asetuksen 24 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla

a) vahvistetaan seuranta- ja arviointipuitteet liitteessä olevassa I osassa vahvistettujen indikaattorien perusteella;

b) […]

c) […]

d) täydennetään liitteessä olevaa IV osaa, joka koskee rajatylittävien hankkeiden yksilöintiä uusiutuvan energian alalla; laaditaan luettelo hankkeista, jotka on valittu rajatylittäviksi hankkeiksi uusiutuvan energian alalla, ja päivitetään luetteloa.

2. Jollei SEUT-sopimuksen 172 artiklan toisesta kohdasta muuta johdu, siirretään komissiolle valta antaa tämän asetuksen 24 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla

c) muutetaan liitteessä olevaa III osaa, joka koskee liikenteen alan ydinverkon käytävien määrittelyä; ja ennalta kattavan verkon yksilöityjen osuuksien määrittelyä;

e) muutetaan liitteessä olevaa V osaa, joka koskee yhteistä etua koskevien digitaalisen yhteenliitettävyyden hankkeiden määrittelyä.

24 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 31 päivään joulukuuta 2028 saakka 23 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 23 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 23 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

25 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys (erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia) tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa eri kohderyhmille, tiedotusvälineet ja suuri yleisö mukaan lukien.

2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat ohjelmaa ja sen toimia ja tuloksia. Ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia painopisteitä koskevaa komission tiedottamista sikäli kuin painopisteet liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

26 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

Jos kolmas maa osallistuu ohjelmaan kansainvälisen sopimuksen mukaisella päätöksellä tai jonkin muun oikeudellisen välineen nojalla, kolmas maa myöntää tulojen ja menojen hyväksyjälle, Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja oikeuden käyttää toimivaltaansa kattavasti. OLAFin osalta tällaisiin oikeuksiin kuuluu oikeus tehdä Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 säädettyjä tutkimuksia, joihin sisältyvät myös paikan päällä suoritettavat todentamiset ja tarkastukset.

VI LUKU
SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

27 artikla

Kumoaminen ja siirtymäsäännökset

1. Kumotaan asetukset (EY) N:o 1316/2013 ja (EU) N:o 283/2014.

2. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimia niiden päättämiseen saakka noudattaen asetusta (EU) N:o 1316/2013, jota sovelletaan kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

3. Ohjelman rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menoja, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen ohjelman ja sen edeltäjän, asetuksen (EU) N:o 1316/2013 mukaisen Verkkojen Eurooppa -välineen, mukaisesti hyväksyttyjen toimenpiteiden välillä.

4. Talousarvioon voidaan tämän asetuksen 4 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen kulujen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää määrärahoja myös vuoden 2027 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimia, joita ei ole saatu päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027.

28 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

I OSA – INDIKAATTORIT

Ohjelmaa seurataan tarkasti sellaisten indikaattoreiden perusteella, joiden tarkoituksena on mitata, missä määrin ohjelman yleis- ja erityistavoitteet on saavutettu, sekä hallinnollisten rasitteiden ja kustannusten minimoimiseksi. Tätä varten kerätään tietoja seuraavista avainindikaattoreista.

Alat	Erityistavoitteet	Indikaattorit
Liikenne	Tehokkaat ja yhteenliitetyt verkot ja infrastruktuuri älykkäälle, kestävälle, osallistavalle, turvalliselle ja turvatulle liikkuvuudelle	Verkkojen Eurooppa -välineen tuella käsiteltyjen rajat ylittävien ja puuttuvien yhteyksien lukumäärä (mukaan lukien TEN-T-ydinverkon kaupunkisolmukohtia, merisatamia, sisävesisatamia ja rautatie-/maantieterminaaleja koskevat toimet)
		Verkkojen Eurooppa -välineestä tuettujen liikenteen digitalisaatiota edistävien toimien lukumäärä, erityisesti ERTMS:n, RIS:n, ITS:n, VTMIS:n/e-Maritimen ja SESAR:n käyttöönotto
		Verkkojen Eurooppa -välineen tuella rakennettujen tai uudistettujen vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelupisteiden lukumäärä
		Verkkojen Eurooppa -välineestä tuettujen liikenteen turvallisuutta edistävien toimien lukumäärä
	Siviili- ja sotilasalan kaksikäyttöön soveltuvan liikenneinfrastruktuurin kehittäminen	Niiden liikenneinfrastruktuurin osatekijöiden lukumäärä, joita on mukautettu siviili- ja sotilasalan kaksikäytön tarpeisiin

Energia	Yhteenliitettävyyden ja markkinaintegraation edistäminen	Niiden Verkkojen Eurooppa -toimien lukumäärä, joilla edistetään hankkeita jäsenvaltioiden verkkojen yhteenliittämiseksi ja sisäisten rajoitteiden poistamiseksi
	Energian toimitusvarmuus	Niiden Verkkojen Eurooppa -toimien lukumäärä, joilla edistetään hankkeita häiriönsietokykyisen kaasuverkon turvaamiseksi
		Niiden Verkkojen Eurooppa -toimien lukumäärä, joilla edistetään verkkojen digitalisaatiota ja muuttamista älyverkoiksi sekä energian varastointikapasiteetin lisäämistä
	Kestävä kehitys mahdollistamalla irtautuminen hiilestä	Niiden Verkkojen Eurooppa -toimien lukumäärä, joilla edistetään uusiutuvista lähteistä tuotetun energian määrän lisäämistä energiajärjestelmissä
		Niiden Verkkojen Eurooppa -toimien lukumäärä, joilla edistetään rajatylittävää yhteistyötä uusiutuvan energian alalla
Digitaaliala	Digitaaliyhteyksien infrastruktuurin käyttöönoton edistäminen kaikkialla Euroopan unionissa	Uudet yhteydet erittäin suuren kapasiteetin verkkoihin sosioekonomisille vaikuttajille ja erittäin korkealaatuiset yhteydet paikallisyhteisöille
		Niiden Verkkojen Eurooppa -toimien lukumäärä, joilla edistetään 5G-yhteyksiä liikenneväylillä
		Niiden Verkkojen Eurooppa -toimien lukumäärä, jotka mahdollistavat uudet yhteydet erittäin suuren kapasiteetin verkkoihin
		Verkkojen Eurooppa -välineestä tuettujen energia- ja liikennealojen digitalisaatiota edistävien toimien lukumäärä

II OSA: OHJEELLISET PROSENTTIOSUUDET LIIKENTEEN ALALLA

Talousarviovarat, joita tarkoitetaan 4 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohdassa, jaetaan seuraavasti:

60 prosenttia 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa lueteltuihin toimiin: "Tehokkaisiin, yhteenliitettyihin ja multimodaalisiin verkkoihin liittyvät toimet";

40 prosenttia 9 artiklan 2 kohdan b alakohdassa lueteltuihin toimiin: "Älykkääseen, kestävään, osallistavaan, turvalliseen ja turvattuun liikkuvuuteen liittyvät toimet".

Talousarviovarat, joita tarkoitetaan 4 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa, jaetaan seuraavasti:

85 prosenttia 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa lueteltuihin toimiin: "Tehokkaisiin, yhteenliitettyihin ja multimodaalisiin verkkoihin liittyvät toimet";

15 prosenttia 9 artiklan 2 kohdan b alakohdassa lueteltuihin toimiin: "Älykkääseen, kestävään, osallistavaan, turvalliseen ja turvattuun liikkuvuuteen liittyvät toimet".

Edellä 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa lueteltujen toimien tapauksessa 85 prosenttia talousarviovaroista olisi osoitettava toimiin ydinverkossa ja 15 prosenttia toimiin kattavassa verkossa.

III OSA: LIIKENTEEN YDINVERKKOKÄYTÄVÄT JA RAJATYLITTÄVÄT YHTEYDET KATTAVASSA VERKOSSA

Ydinverkkokäytävät ja alustava luettelo rajatylittävistä yhteyksistä ja puuttuvista yhteyksistä

<table>
<tr><td colspan="3">Ydinverkon käytävä "Atlantti"</td></tr>
<tr><td>Suuntaus</td><td colspan="2">Gijón – León – Valladolid

A Coruña – Vigo – Orense – León–

Zaragoza – Pamplona/Logroño – Bilbao

Teneriffa / Gran Canaria – Huelva / Sanlúcar de Barrameda – Sevilla – Córdoba

Algeciras – Bobadilla – Madrid

Sines / Lissabon – Madrid – Valladolid

Lissabon – Aveiro – Leixões/Porto – Dourojoki

Shannon Foynes / Dublin / Cork – Le Havre – Rouen – Pariisi

Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/Bordeaux – Tours – Pariisi – Metz – Mannheim/Strasbourg

Saint Nazaire – Nantes – Tours</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Rajatylittävät yhteydet</td><td>Evora – Merida</td><td rowspan="3">Rautatiet</td></tr>
<tr><td>Vitoria-Gasteiz – San Sebastián – Bayonne – Bordeaux</td></tr>
<tr><td>Aveiro – Salamanca</td></tr>
<tr><td></td><td>Dourojoki (Navegável do Douron kautta)</td><td>Sisävesiväylät</td></tr>
<tr><td>Puuttuvat yhteydet</td><td>Yhteentoimivat muun kuin UIC-raideleveyden radat Iberian niemimaalla</td><td>Rautatiet</td></tr>
</table>

Ydinverkon käytävä "Itämeri – Adrianmeri"		
Suuntaus	Gdynia – Gdansk – Katowice/Slawków Gdansk – Varsova – Katowice/Krakova Katowice – Ostrava – Brno – Wien Szczecin/Świnoujście – Poznań – Wrocław – Ostrava Katowice – Bielsko-Biała – Žilina – Bratislava – Wien Wien – Graz– Villach – Udine – Trieste Udine – Venetsia – Padova – Bologna – Ravenna – Ancona Graz – Maribor –Ljubljana – Koper/Trieste	
Rajatylittävät yhteydet	Katowice/Opole – Ostrava – Brno Katowice – Žilina Bratislava – Wien Graz – Maribor Venetsia – Trieste – Divača – Ljubljana	Rautatiet
	Katowice – Žilina Brno – Wien	Maantiet
Puuttuvat yhteydet	Gloggnitz – Mürzzuschlag: Semmeringin tunneli Graz – Klagenfurt: Koralmin rautatie ja tunneli Koper – Divača	Rautatiet

Ydinverkon käytävä "Välimeri"		
Suuntaus	Algeciras – Bobadilla –Madrid – Zaragoza – Tarragona Madrid – Valencia – Sagunto – Teruel – Zaragoza Sevilla – Bobadilla – Murcia Cartagena – Murcia – Valencia – Tarragona/Palma de Mallorca – Barcelona Tarragona – Barcelona – Perpignan – Marseille – Genova/Lyon – La Spezia / Torino – Novara – Milano – Bologna/Verona – Padova – Venetsia – Ravenna/Trieste/Koper – Ljubljana – Budapest Ljubljana/Rijeka – Zagreb – Budapest – Ukrainan raja	
Rajatylittävät yhteydet	Barcelona – Perpignan	Rautatiet
	Lyon – Torino: tunneli ja liityntäyhteydet	
	Nizza – Ventimiglia	
	Venetsia – Trieste – Divača – Ljubljana	
	Ljubljana – Zagreb	
	Zagreb – Budapest	
	Budapest – Miskolc – Ukrainan raja	
	Lendava – Letenye	Maantiet
	Vásárosnamény – Ukrainan raja	
Puuttuvat yhteydet	Almería – Murcia	Rautatiet
	Yhteentoimivat muun kuin UIC-raideleveyden radat Iberian niemimaalla	
	Perpignan – Montpellier	
	Koper – Divača	
	Rijeka – Zagreb	
	Milano – Cremona – Mantova – Porto Levante/Venetsia – Ravenna/Trieste	Sisävesiväylät

Ydinverkon käytävä "Pohjanmeri–Itämeri"		
Suuntaus	Luulaja – Helsinki – Tallinna – Riika Ventspils – Riika Riika – Kaunas Klaipeda – Kaunas – Vilna Kaunas – Varsova Valko-Venäjän raja – Varsova – Łódź/ Poznań – Frankfurt/Oder – Berliini – Hampuri – Kiel Łódź – Katowice/Wrocław Ukrainan raja – Rzeszów – Katowice – Wrocław – Falkenberg – Magdeburg Szczecin/Świnoujście – Berliini – Magdeburg – Braunschweig – Hannover Hannover – Bremen – Bremerhaven/Wilhelmshaven Hannover – Osnabrück – Hengelo – Almelo – Deventer – Utrecht Utrecht – Amsterdam Utrecht – Rotterdam – Antwerpen Hannover – Köln – Antwerpen	
Rajatylittävät yhteydet	Tallinna – Riika – Kaunas – Varsova: Rail Baltican uusi täysin yhteentoimiva UIC-raideleveyden rata	Rautatiet
	Świnoujście/Szczecin – Berliini	Rautatiet/sisävesiväylät
	Via Baltica -käytävä EE-LV-LT-PL	Maantiet
Puuttuvat yhteydet	Kaunas – Vilna	Rautatiet
	Varsova/Idzikowice – Poznań/Wrocław, mukaan lukien yhteydet suunniteltuun liikenteen keskukseen	
	Kielin kanava	Sisävesiväylät
	Berlin – Magdeburg – Hannover; Mittellandkanal; läntisen Saksan kanavat	
	Rein, Waal	
	Noordzeekanaal, IJssel, Twentekanaal	

Ydinverkon käytävä "Pohjanmeri–Välimeri"		
Suuntaus	Belfast – Dublin – Shannon Foynes / Cork Shannon Foynes / Dublin / Cork – Le Havre / Calais / Dunkerque / Zeebrugge / Terneuzen / Gent / Antwerpen / Rotterdam / Amsterdam Glasgow/Edinburgh – Liverpool/Manchester – Birmingham Birmingham – Felixstowe/Lontoo/Southampton Lontoo – Lille – Bryssel Amsterdam – Rotterdam – Antwerpen – Bryssel – Luxemburg Luxemburg – Metz – Dijon – Macon – Lyon – Marseille Luxemburg – Metz – Strasbourg – Basel Antwerpen/Zeebrugge – Gent – Dunkerque/Lille – Pariisi – Rouen– Le Havre	
Rajatylittävät yhteydet	Bryssel – Luxemburg – Strasbourg	Rautatiet
	Terneuzen – Gent	Sisävesiväylät
	Seine – Escaut'n verkosto ja siihen liittyvät Seine-, Escaut- ja Meus-jokien vesistöalueet	
	Rein–Scheldt -käytävä	
Puuttuvat yhteydet	Albertkanaal / Albertin kanava ja Bocholt-Herentals-kanava	Sisävesiväylät
	Dunkerque – Lille	

Ydinverkon käytävä "Itäinen välimeri"		
Suuntaus	Hampuri – Berliini Rostock – Berliini – Dresden Bremerhaven/Wilhelmshaven – Magdeburg – Dresden Dresden – Ústí nad Labem – Melnik/Praha – Lysá nad Labem/Poříčany – Kolin Kolin – Pardubice – Brno – Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Timişoara – Craiova – Calafat – Vidin – Sofia Sofia – Serbian raja / Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian raja Sofia – Plovdiv – Burgas / Turkin raja Turkin raja – Alexandropouli – Kavala – Thessaloniki – Ioannina – Kakavia/Igoumenitsa Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian raja – Thessaloniki Sofia – Thessaloniki – Ateena – Piraeus/Ikonio – Heraklion – Lemesos (Vasiliko) – Lefkosia/Larnaka Ateena – Patras/Igoumenitsa	
Rajatylittävät yhteydet	Dresden – Praha/Kolín	Rautatiet
	Wien/Bratislava – Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Timişoara	
	Craiova – Calafat – Vidin – Sofia – Thessaloniki	
	Sofia – Serbian raja / Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian raja	
	Turkin raja – Alexandropouli	
	Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian raja – Thessaloniki	
	Ioannina – Kakavia (Albanian raja)	Maantiet
	Drobeta Turnu Severin / Craiova – Vidin – Montana	
	Sofia – Serbian raja	
	Hampuri – Dresden – Praha – Pardubice	Sisävesiväylät

Puuttuvat yhteydet	Igoumenitsa – Ioannina	Rautatiet
	Praha – Brno	
	Thessaloniki – Kavala – Alexandropouli	
	Timişoara – Craiova	

Ydinverkon käytävä "Rein–Alpit"		
Suuntaus	Genova – Milano – Lugano – Basel Genova – Novara – Brig – Bern – Basel – Karlsruhe – Mannheim – Mainz – Koblenz – Köln Köln – Düsseldorf – Duisburg – Nijmegen/Arnhem – Utrecht – Amsterdam Nijmegen – Rotterdam – Vlissingen Köln – Liège – Bryssel – Gent Liège – Antwerpen – Gent – Zeebrugge	
Rajatylittävät yhteydet	Zevenaar – Emmerich – Oberhausen	Rautatiet
	Karlsruhe – Basel	
	Milano/Novara – Sveitsin raja	
	Basel – Antwerpen/Rotterdam – Amsterdam	Sisävesiväylät
Puuttuvat yhteydet	Genova – Tortona / Novi Ligure	Rautatiet
	Zeebrugge – Gent	

Ydinverkon käytävä "Rein–Tonava"		
Suuntaus	Strasbourg – Stuttgart – München – Wels/Linz Strasbourg – Mannheim – Frankfurt – Würzburg – Nürnberg – Regensburg – Passau – Wels/Linz München/Nürnberg – Praha – Ostrava/Přerov – Žilina – Košice – Ukrainan raja Wels/Linz – Wien – Bratislava – Budapest – Vukovar Wien/Bratislava – Budapest – Arad – Braşov/Craiova – Bukarest – Constanta – Sulina	
Rajatylittävät yhteydet	München – Praha	Rautatiet
	Nürnberg – Plzen	
	München – Mühldorf – Freilassing – Salzburg	
	Strasbourg – Kehl Appenweier	
	Hranice – Žilina	
	Košice – Ukrainan raja	
	Wien – Bratislava/Budapest	
	Bratislava – Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Timişoara	
	Tonava (Kehlheim – Constanţa/Midia/Sulina) ja siihen liittyvät Váh-, Sava- ja Tiszajokien vesistöalueet	Sisävesiväylät
	Zlín – Žilina	Maantiet
Puuttuvat yhteydet	Stuttgart – Ulm	Rautatiet
	Salzburg – Linz	
	Craiova – Bukarest	
	Sighişoara – Predeal	

Ydinverkon käytävä "Skandinavia–Välimeri"		
Suuntaus	Venäjän raja – Hamina/Kotka – Helsinki – Turku/Naantali – Tukholma – Örebro(Hallsberg)/Linköping – Malmö Narvik/Oulu – Luulaja – Uumaja – Tukholma/Örebro(Hallsberg) Oslo – Göteborg – Malmö – Trelleborg Malmö – Kööpenhamina – Fredericia – Århus – Aalborg – Hirtshals/Frederikshavn Kööpenhamina – Kolding/Lyypekki – Hampuri – Hannover Bremerhaven – Bremen – Hannover – Nürnberg Rostock – Berliini – Leipzig – München Nürnberg – München – Innsbruck – Verona – Bologna – Ancona/Firenze Livorno/La Spezia – Firenze – Rooma – Napoli – Bari – Taranto – Valletta/Marsaxlokk Cagliari – Napoli – Gioia Tauro – Palermo/Augusta – Valletta/Marsaxlokk	
Rajatylittävät yhteydet	Venäjän raja – Helsinki	Rautatiet
	Kööpenhamina – Hampuri: Fehmarninsalmen kiinteän yhteyden liityntäyhteydet	
	München – Wörgl – Innsbruck – Fortezza – Bolzano – Trento – Verona: Brennerin tunneli ja liityntäyhteydet	
	Kööpenhamina – Hampuri: Fehmarninsalmen kiinteän yhteyden liityntäyhteydet	Rautatiet/maantiet

Alustava luettelo kattavan verkon rajat ylittävistä yhteyksistä

Tämän asetuksen 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuihin rajat ylittäviin osuuksiin kattavassa verkossa sisältyvät erityisesti seuraavat osuudet:

Dublin – Strabane – Letterkenny	Maantiet
Pau – Huesca	Rautatiet
Lyon – Sveitsin raja	Rautatiet
Athus – Mont-Saint-Martin	Rautatiet
Breda – Venlo – Viersen – Duisburg	Rautatiet
Antwerpen – Duisburg	Rautatiet
Mons – Valenciennes	Rautatiet
Gent – Terneuzen	Rautatiet
Heerlen – Aachen	Rautatiet
Groningen – Bremen	Rautatiet
Stuttgart – Sveitsin raja	Rautatiet
Gallarate / Sesto Calende – Sveitsin raja	Rautatiet
Berliini – Rzepin/Horka – Wrocław	Rautatiet
Praha – Linz	Rautatiet
Villach – Ljubljana	Rautatiet
Pivka – Rijeka	Rautatiet
Plzeň – České Budějovice – Wien	Rautatiet
Wien – Győr	Rautatiet
Graz – Celldömölk – Győr	Rautatiet
Neumarkt-Kallham – Mühldorf	Rautatiet
Meripihkakäytävä PL-SK-HU	Rautatiet

Via Karpatia -käytävä Valko-Venäjän/Ukrainan raja-PL-SK-HU-RO	Maantiet
Focșani – Moldovan raja	Maantiet
Budapest – Osijek – Svilaj (Bosnia ja Hertsegovinan raja)	Maantiet
Faro – Huelva	Rautatiet
Porto – Vigo	Rautatiet
Giurgiu – Varna/Bourgas	Rautatiet
Svilengrad – Pithio	Rautatiet

IV OSA: Rajatylittävien hankkeiden yksilöinti uusiutuvan energian alalla

1. Uusiutuvaa energiaa koskevien rajatylittävien hankkeiden tavoite

Rajatylittävillä hankkeilla uusiutuvan energian alalla on edistettävä jäsenvaltioiden rajatylittävää yhteistyötä uusiutuvia energialähteitä koskevan suunnittelun ja kehittämisen sekä niiden kustannustehokkaan hyödyntämisen alalla sekä helpotettava niiden integrointia energian varastointijärjestelmillä.

2. Yleiset perusteet

Jotta hanketta voidaan pitää rajatylittävänä hankkeena uusiutuvan energian alalla, sen on täytettävä kaikki seuraavat yleiset perusteet:

a) sen on sisällyttävä direktiivin [Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/XXX (uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi)] mukaiseen jäsenvaltioiden ja/tai jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden väliseen yhteistyösopimukseen tai muuhun järjestelyyn;

b) siitä on oltava seurauksena kustannussäästöjä uusiutuvien energialähteiden käyttöönotossa tai hyötyjä järjestelmäintegraation, toimitusvarmuuden tai innovoinnin kannalta;

c) yhteistyön mahdolliset yleiset hyödyt ylittävät sen kustannukset, myös pitkällä aikavälillä, siten kuin on arvioitu 3 kohdassa tarkoitetun kustannus-hyötyanalyysin pohjalta ja soveltaen [7] artiklassa tarkoitettuja menetelmiä.

3. Kustannus-hyötyanalyysi

Edellä 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetussa kustannus-hyötyanalyysissa on otettava huomioon kunkin osallistuvan jäsenvaltion tai kolmannen maan osalta muun muassa vaikutus seuraaviin:

a) energiantuotannon kustannukset;

b) järjestelmäintegraation kustannukset;

c) tukikustannukset;

d) kasvihuonekaasupäästöt;

e) toimitusvarmuus;

f) ilmansaasteiden ja muun paikallisen saastumisen vähentäminen;

g) innovaatiot.

4. Menettely

Direktiivin 2009/28/EY 6, 7, 9 tai 11 artiklan mukaisen jäsenvaltioiden ja/tai jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisen yhteistyösopimuksen tai muun järjestelyn mukaiseksi rajatylittäväksi hankkeeksi uusiutuvan energian alalla mahdollisesti kelpuutettavan hankkeen toteuttajien, jäsenvaltiot mukaan lukien, jotka hakevat uusiutuvan energian alaa koskevan rajatylittävän hankkeen asemaa, on tehtävä komissiolle hakemus, joka koskee valintaa rajatylittäväksi hankkeeksi uusiutuvan energian alalla. Hakemukseen on sisällyttävä tiedot, joiden perusteella komissio voi arvioida hankkeen suhteessa 2 ja 3 kohdassa esitettyihin perusteisiin 7 artiklassa tarkoitettujen menetelmien mukaisesti.

Komissio varmistaa, että hankkeiden toteuttajilla on mahdollisuus hakea uusiutuvan energian alaa koskevan rajatylittävän hankkeen asemaa vähintään kerran vuodessa.

Komissio toteuttaa asiaankuuluvat kuulemiset niiden hankkeiden luettelosta, joita on esitetty rajatylittäviksi hankkeiksi uusiutuvan energian alalla. Jäsenvaltiot osallistuva päätöksen tekemiseen uusiutuvan energian alan valittujen rajatylittävien hankkeiden luettelosta ja niille annetaan seuraavat tiedot kaikista esitetyistä hanke-ehdotuksista:

- vahvistus siitä, että kaikki hankkeet täyttävät tukikelpoisuus- ja valintaperusteet;
- tiedot yhteistyömekanismista, johon hanke liittyy, ja tiedot siitä, missä määrin yksi tai useampi jäsenvaltio tukee hanketta;
- kuvaus hankkeen tavoitteesta, myös arvioitu kapasiteetti (kW) ja uusiutuvan energian tuotanto (kW/vuosi), jos se on tiedossa, sekä hankkeen kokonaiskustannukset ja tukikelpoiset kustannukset euroissa;
- tiedot odotetusta lisäarvosta EU:lle tässä liitteessä olevan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti ja ennakoiduista kustannuksista ja hyödyistä sekä tiedot odotetusta lisäarvosta EU:lle tässä liitteessä olevan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti.

Komissio hyväksyy uusiutuvan energian alan valittujen rajatylittävien hankkeiden lopullisen luettelon delegoidulla säädöksellä jäsenvaltioiden ehdottaman ja toimivaltaisessa työryhmässä hyväksytyn luetteloluonnoksen perusteella ja julkaisee uusiutuvan energian alan valittujen rajatylittävien hankkeiden luettelon verkkosivustollaan.

Komissio arvioi hakemukset suhteessa 2 ja 3 kohdassa esitettyihin perusteisiin.

Uusiutuvan energian alan rajatylittäviä hankkeita valitessaan komissio pyrkii varmistamaan asianmukaisen maantieteellisen tasapainon yksilöitäessä sellaisia hankkeita. Hankkeiden yksilöinnissä voi käyttää alueellisia ryhmittymiä.

Hanketta ei pidä valita rajatylittäväksi hankkeeksi uusituvan energian alalla tai siltä on peruutettava tällaisen hankkeen asema, jos arviointi on perustunut vääriin tietoihin tai jos hanke ei ole unionin lainsäädännön mukainen.

Komissio julkaisee verkkosivuillaan luettelon hankkeista, jotka on valittu rajatylittäviksi hankkeiksi uusiutuvan energian alalla.

V OSA – YHTEISTÄ ETUA KOSKEVAT HANKKEET DIGITAALISEN YHTEENLIITETTÄVYYSINFRASTRUKTUURIN ALALLA

1. Gigabittiyhteydet sosioekonomisille vaikuttajille

Etusijalle on asetettava toimet, joissa otetaan huomioon sosioekonomisten vaikuttajien tehtävät, yhteyksien mahdollistamien digitaalisten palvelujen ja sovellusten merkittävyys sekä mahdolliset sosioekonomiset hyödyt kansalaisille, yrityksille ja paikallisyhteisöille, mukaan lukien mahdollinen vaikuttavuus yhteyksien laajenemiseen. Saatavilla olevat varat on jaettava maantieteellisesti tasapainoisesti jäsenvaltioiden kesken.

Etusijalle on asetettava toimet, joilla edistetään seuraavia:

- gigabittiyhteydet sairaaloille ja terveyskeskuksille terveydenhoitojärjestelmän digitalisaation tavoitteen mukaisesti ja jotta voidaan parantaa EU:n kansalaisten hyvinvointia ja muuttaa sitä, miten potilaat saavat terveydenhoitopalveluja[31];

- koulutus- ja tutkimuskeskusten gigabittiyhteydet digitaalisen kuilun kaventamista koskevan tavoitteen mukaisesti ja koulutusjärjestelmien innovoimiseksi, oppimistulosten parantamiseksi sekä tasavertaisuuden ja tehokkuuden parantamiseksi.[32]

2. Langattomat yhteydet paikallisyhteisöissä

Toimien, joiden tavoitteena on paikallisten langattomien yhteyksien tarjoaminen maksutta ja syrjimättömin edellytyksin paikallisissa julkisen elämän keskuksissa, mukaan lukien julkiset yleisölle avoimet ulkotilat, joilla on suuri merkitys paikallisyhteisöjen julkisessa elämässä, on täytettävä seuraavat edellytykset, jotta niille voidaan myöntää rahoitusta:

---

31 Ks. myös COM(2018) 233 final – Komission tiedonanto terveys- ja hoitoalan digitaalimurroksen edellytyksistä digitaalisilla sisämarkkinoilla: kansalaisten voimaannuttaminen ja terveemmän yhteiskunnan rakentaminen.

32 Ks. myös COM(2018) 22 final – Komission tiedonanto digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta.

- niiden toteuttaja on jäljempänä tarkoitettu julkisen sektorin elin, joka kykenee suunnittelemaan ja valvomaan paikallisten langattomien liityntäpisteiden suunnittelun ja asennuksen julkisiin sisä- tai ulkotiloihin sekä varmistamaan toimintakustannusten rahoittamisen vähintään kolmen vuoden ajan;

- niiden on perustuttava erittäin suuren kapasiteetin digitaalisiin verkkoihin, jotka mahdollistavat käyttäjille erittäin laadukkaat internetyhteydet, jotka:

- ovat maksuttomia ja perustuvat syrjimättömyyteen, ovat helposti saatavilla ja turvallisia sekä perustuvat uusimpiin ja parhaiten saatavilla oleviin laitteistoihin, joilla voidaan tarjota käyttäjille nopeita yhteyksiä; ja

- tukevat innovatiivisten digitaalisten palvelujen saatavuutta;

- niissä käytetään komission tarjoamaa yhteistä visuaalista identiteettiä ja yhteyksiä tähän liittyviin verkkovälineisiin;

- niissä sitoudutaan hankkimaan tarvittavat välineet ja/tai asennuspalvelut sovellettavan lainsäädännön mukaisesti siten, että hankkeet eivät vääristä kilpailua.

Rahoitustukea myönnetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/2102[33] 3 artiklan 1 kohdassa määritellyille julkisen sektorin elimille, jotka osallistuvat kansallisen lainsäädännön mukaisesti maksuttomien ja käyttöehdoiltaan syrjimättömien paikallisten langattomien internetyhteyksien tarjoamiseen asennuttamalla paikallisia langattomia liityntäpisteitä.

Rahoitetut toimet eivät saa olla päällekkäisiä jo olemassa olevien samanlaisia piirteitä – myös laadun osalta – sisältävien yksityisten tai julkisten tarjousten kanssa samassa julkisessa tilassa.

[33] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta (EUVL L 327, 2.12.2016, s. 1).

Saatavilla olevat varat on jaettava maantieteellisesti tasapainoisesti jäsenvaltioiden kesken.

Tarvittaessa on varmistettava koordinointi ja yhdenmukaisuus niiden Verkkojen Eurooppa -toimien kanssa, joilla tuetaan sosioekonomisten vaikuttajien pääsyä gigabittiyhteyksiä tarjoaviin erittäin suuren kapasiteetin verkkoihin.

Alustava luettelo tukikelpoisista 5G-käytävistä

Yhdenmukaisesti niiden komission asettamien gigabittiyhteiskuntatavoitteiden kanssa, joiden mukaan tärkeimmillä maaliikenneväylillä olisi oltava keskeytymättömät 5G-yhteydet vuoteen 2025 mennessä[34], 9 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaisiin 5G-järjestelmien keskeytymätöntä kattavuutta koskeviin toimiin on ensimmäisessä vaiheessa sisällyttävä VAL-kokeilujen[35] rajat ylittäviä osuuksia koskevia toimia ja toisessa vaiheessa laajempia osuuksia koskevia toimia VAL:n toteuttamiseksi laajemmassa mittakaavassa käytävillä, kuten esitetään alla olevassa taulukossa (alustava luettelo). Tässä yhteydessä perustana käytetään TEN-T-käytäviä, mutta 5G:n käyttöönotto ei välttämättä rajoitu niihin.

Ydinverkon käytävä "Atlantti"	
VAL-kokeilujen rajatylittävät osuudet	Porto – Vigo ja Merida – Evora ja Aveiro – Salamanca
Suurempi osuus VAL:n laajamittaisempaa käyttöönottoa varten	Metz – Pariisi – Bordeaux – Bilbao – Vigo – Porto – Lissabon Bilbao – Madrid – Lissabon
Ydinverkon käytävä "Itämeri – Adrianmeri"	
VAL-kokeilujen rajatylittävät osuudet	–
Suurempi osuus VAL:n laajamittaisempaa käyttöönottoa varten	Gdansk – Varsova – Brno – Wien – Graz – Ljubljana – Koper – Trieste

[34] Verkkoyhteydet kilpailukykyisillä digitaalisilla sisämarkkinoilla - Kohti eurooppalaista gigabittiyhteiskuntaa – COM(2016) 587.

[35] Verkotettu ja automatisoitu liikkuminen.

Ydinverkon käytävä "Välimeri"	
VAL-kokeilujen rajatylittävät osuudet	–
Suurempi osuus VAL:n laajamittaisempaa käyttöönottoa varten	Budapest – Zagreb – Ljubljana / Rijeka / Split
Ydinverkon käytävä "Pohjanmeri–Itämeri"	
VAL-kokeilujen rajatylittävät osuudet	Varsova – Kaunas – Vilna/Klaipėda
Suurempi osuus VAL:n laajamittaisempaa käyttöönottoa varten	Tallinna – Riika – Kaunas – Liettuan ja Puolan raja – Varsova Valko-Venäjän ja Liettuan raja – Vilna – Kaunas – Klaipėda
Ydinverkon käytävä "Pohjanmeri–Välimeri"	
VAL-kokeilujen rajatylittävät osuudet	Metz – Merzig – Luxemburg Rotterdam – Antwerpen – Eindhoven
Suurempi osuus VAL:n laajamittaisempaa käyttöönottoa varten	Amsterdam – Rotterdam – Breda – Lille – Pariisi Bryssel – Metz – Basel Mulhouse – Lyon – Marseille
Ydinverkon käytävä "Itäinen välimeri"	
VAL-kokeilujen rajatylittävät osuudet	Sofia – Thessaloniki – Belgrad
Suurempi osuus VAL:n laajamittaisempaa käyttöönottoa varten	Berliini – Praha – Brno – Bratislava – Košice Timisoara – Sofia – Turkin raja Sofia – Thessaloniki – Ateena

Ydinverkon käytävä "Rein–Alpit"	
VAL-kokeilujen rajatylittävät osuudet	Bologna – Innsbrück – München (Brennerin käytävä)
Suurempi osuus VAL:n laajamittaisempaa käyttöönottoa varten	Rotterdam – Oberhausen – Frankfurt (M) Basel – Milano – Genova
Ydinverkon käytävä "Rein–Tonava"	
VAL-kokeilujen rajatylittävät osuudet	–
Suurempi osuus VAL:n laajamittaisempaa käyttöönottoa varten	Frankfurt (M) – Passau – Wien – Bratislava – Budapest – Osijek – Vukovar – Bucharest – Constanta Karlsruhe – München – Salzburg – Wels Frankfurt (M) – Strasbourg
Ydinverkon käytävä "Skandinavia–Välimeri"	
VAL-kokeilujen rajatylittävät osuudet	Oulu – Tromssa Oslo – Tukholma – Helsinki
Suurempi osuus VAL:n laajamittaisempaa käyttöönottoa varten	Turku – Helsinki –Venäjän raja Tukholma / Oslo – Malmö Malmö – Kööpenhamina – Hampuri – Würzburg Nürnberg – München – Verona Rosenheim – Bologna – Napoli – Catania – Palermo Napoli – Bari – Taranto
Via Karpatia	Klaipėda – Kaunas - Ełk – Białystok – Lublin – Rzeszów – Barwinek